

Forudsætninger for regional vækst 2024

Indhold

Forord	2
Introduktion	3
Baggrund og formål	3
Fire centrale rammevilkår med særligt fokus	4
Opbygning af rapporten	5
Konklusion og anbefalinger	5
Kapitel 1: Samlede placeringer	7
Kapitel 2: Placeringer på 11 rammevilkår	10
Fokus: Arbejdskraft	10
Fokus: Levende bymidter	16
Fokus: Grøn omstilling	21
Fokus: Digitalisering	26
Offentlig-privat samarbejde	31
Skat og administration	35
Transport og mobilitet	40
Turisme, kultur og oplevelser	44
Uddannelse	48
Velfærd	52
Overordnede erhvervsforhold	57
Kapitel 3: Placeringer for Danmarks 6 største kommuner	60
Kapitel 4: Regionale placeringer	64
Hovedstaden	64
Sjælland	67
Fyn	69
Sydjylland	71
Midtjylland	72
Nordjylland	74
Regioner/landsdele	76
Metode	77
Rammevilkår	77
Indikatorer	77
Beregning af placeringer	78

Forord

Danske virksomheder er med til at sikre vækst og arbejdspladser i hele landet. Nye eksporteventyr opstår med afsæt i stolte danske traditioner inden for produktion, handel og service. De danske virksomheder står klar til at levere varen hver eneste dag, og de skaber fundamentet for, at vi har råd til vores velfærd. Derfor er det afgørende, at vi styrker virksomhedernes konkurrenceevne. Det gør vi med gode rammevilkår. De er vigtige for virksomhedernes muligheder for at starte, udvikle og drive virksomhed i hele landet. Det starter først og fremmest lokalt i Danmarks kommuner.

Med denne undersøgelse ønsker Dansk Erhverv at sætte fokus på virksomhedernes forudsætninger for lokal- og regional vækst i kommunerne. Det gør vi med afsæt i den erhvervsstruktur, som kendetegner dagens Danmark. Service- og produktionserhvervene står i dag for langt den største del af den private beskæftigelse. Tilsammen rummer de brancher som handel, transport, rådgivning, kommunikation, velfærd, og serviceydelser i bred forstand og virksomheder, der bidrager til den grønne omstilling, til bedre sundhed og meget mere. Det er vigtigt, at kommunernes prioriteringer og indsatser afspejler den erhvervsstruktur, der er i kommunerne.

Dansk Erhverv har derfor undersøgt forudsætningerne for vækst i 93 af landets kommuner (ø-kommuner indgår ikke). Undersøgelsen er først og fremmest baseret på statistiske data fra offentligt tilgængelige kilder, men den suppleres af spørgeskemadata fra mindst 30 virksomheder i hver kommune, der afspejler Dansk Erhvervs medlemmer på brancher og størrelse. Undersøgelsen dækker over en række rammevilkår, der kan sætte retning og rammer for kommunernes erhvervs politik.

De regionale balancer flytter sig konstant som følge af ændringer i demografi og mobilitetsmønstre. Forskellene står tydeligst mellem landets store byer og yderområder, hvor der er store forskelle på danskernes vilkår for at bo, leve og drive virksomhed. Uanset hvordan vi vender og drejer det, så kommer vi ikke udenom, at kommunernes handlekraft står overfor ekstraordinære udfordringer, når det kommer til fire rammevilkår, som vi har valgt at sætte et særligt fokus på. Det handler om: *Arbejdskraft, Levende Bymidter, Grøn omstilling og Digitalisering.*

Vi håber, at rapporten medvirker til dialogen om, hvordan vi sammen får sat fokus på de helt rigtige forudsætninger for regional vækst.

God læselyst!

Brian Mikkelsen
Adm. direktør
Dansk Erhverv

Marc Perera Christensen
Regionaldirektør
Dansk Erhverv

Introduktion

Baggrund og formål

Med denne undersøgelse vil Dansk Erhverv kaste lys over en række lokale rammevilkår, der skal understøtte virksomhedernes robusthed overfor de forandringer, de står overfor. En række globale begivenheder har for alvor påvirket de rammer og strukturer, som erhvervslivet agerer under. En global pandemi, energikrise, inflation og geopolitiske spændinger har tilsammen rystet verdensbilledet. Vi kan ikke længere tage for givet, at de dynamikker, vi er vant til, også gælder fremover. Verden omkring os er i forandring.

Mange danske virksomheder mærker presset på forsyningskæder og eksportmarkeder. Derudover mærker virksomhederne også de drivkræfter og tendenser, som har været - og stadig er - under forandring. Det handler om klima og bæredygtighed, en række disruptive teknologier, nye livsmønstre, forbrugsmønstre og ændringer i demografi.¹ Med det ser vi bl.a., at flere og flere flytter til de større byer, mens landområder og yderområder stadig bliver udfordret.² Det bringer nye udfordringer og bevægelser med sig, og det gør det komplekst at drive virksomhed i dag. Sammen har vi derfor en fælles opgave med at planlægge erhvervspolitikken ud fra de tendenser og globale kræfter, der præger erhvervslivet de kommende år. En erhvervspolitik, der både rækker udover kommunegrænser, udnytter potentialerne og overkommer udfordringerne.

Dansk Erhverv ønsker med rapporten at understøtte den regionale erhvervsudvikling i hele landet, og vi inviterer til dialog om forudsætningerne for dette. For byudviklingen i kommunerne skal tilpasses til lokale forhold og den erhvervsstruktur, der er i kommunerne. I Dansk Erhverv konstaterer vi, at nogle større erhvervsområder ikke altid er prioriteret højt eller er helt fraværende i kommunernes udviklings- og erhvervsstrategier. Som en konsekvens heraf er bl.a. bymidten i flere kommuner gennem flere år blevet forsømt,³ og bymidterne står over for store strukturelle forandringer. Ligesom der stadig et stort uforløst potentiale for dansk produktion. Virksomheder oplever, at infrastruktur står i vejen for udvidelser af produktionskapacitet, der kan understøtte en endnu mere grøn produktion, og at der simpelthen mangler egnede arealer til at anlægge produktion⁴.

Dansk Erhvervs barometer over forudsætningerne for regional vækst tager udgangspunkt i 11 rammevilkår, der har stor betydning for vores medlemmers muligheder for at skabe vækst og velstand i hele Danmark, og hvor kommunerne og regionerne har mulighed for styrke vilkårene for virksomhedernes vækst og udvikling lokalt. De 11 rammevilkår er: "arbejdskraft", "levende bymidter", "grøn omstilling", "digitalisering", "offentligt-privat samarbejde", "skat og administration", "transport og mobilitet", "turisme, kultur og oplevelser", "uddannelse", "velfærd" og

¹ Kilde: [Analyse af megatrends og deres betydning for danske SMV'er \(irisgroup.dk\)](#)

² Kilde: [NYT: Mange bor i byer med under 10.000 indbyggere - Danmarks Statistik \(dst.dk\)](#)

³ Kilde: [Afrapportering: Partnerskab for levende bymidter \(planinfo.dk\)](#)

⁴ Kilde: [dansk-erhvervs-udspil -et-produktivt-danmark.pdf \(danskerhverv.dk\)](#)

”overordnede erhvervsforhold”. Opgørelsen af rammevilkårene for alle kommunerne bygger på data og virksomhedssvar for over 70 indikatorer, der efter Dansk Erhvervs vurdering bedst belyser, hvor gode rammevilkårene er i alle kommuner ekskl. de fem mindre ø-kommuner.

Fire centrale rammevilkår med særligt fokus

Dansk Erhverv har sammenlignet de danske kommuner på 11 rammevilkår. Alle rammevilkår er vigtige forudsætninger for virksomhedernes vækst og udvikling i alle dele af landet. I disse tider har eller får virksomhederne ekstraordinære udfordringer med at rekruttere og tiltrække den nødvendige arbejdskraft. Kommunernes arbejde med at løse arbejdskraftudfordringerne og skabe levende og bæredygtige bymidter er og bliver derfor hinandens forudsætninger for virksomhedernes og kommunernes sammenhængskraft. Samtidig er megatrends som grøn omstilling og digitalisering også helt centrale for at virksomhederne kan være på forkant og følge med i den internationale konkurrence. Hver af de udvalgte fokusområder er uddybet nedenfor.

Et af de mest grundlæggende rammevilkår for alle virksomheder – store som små – er først og fremmest **kvalificeret arbejdskraft**. Det handler om, at vi har hænder og hoveder til at løse de udfordringer, vi står over for. Vi mangler arbejdskraft til at hjælpe vores børn og ældre og til at hjælpe med at udvikle fremtidens grønne og digitale løsninger, som kan gøre Danmark rigere og smartere. I 2040 forventes, at der vil være 85.000 færre personer i den arbejdsdygtige alder (20-69 år) i Danmark.⁵ Samtidig ser det ud til, at danskerne får færre børn, end man hidtil havde regnet med. Det er den demografiske modvind, vi står i. Det sætter vores velfærd og velstand under massivt pres.

En anden væsentlig dagsorden er **levende og bæredygtige bymidter**. I mange af landets kommuner er der behov for at gentænke bymidten, så de møder nye behov for oplevelser, fritidsliv, handlemuligheder og gode mødesteder. Ligesom vi gerne vil have gode offentlige tilbud, så vil danskerne og virksomhederne gerne bo i en by med liv – det er og bliver et vigtigt konkurrenceparameter for bosætning.

Den **grønne omstilling** er afgørende for de udfordringer, vi som samfund står overfor. Klima-problemerne er globale, men løsninger kan i høj grad også findes lokalt. Kommunerne har i årevis arbejdet ambitiøst med klimahandleplaner og med at reducere det lokale CO₂-aftryk. Kommunerne skal fortsat spille og udbygge sin rolle i Danmarks grønne omstilling. Det giver vækst og nye muligheder til gavn for borgere og virksomheder.

Gode **digitale rammer** skal sikre et konkurrencedygtigt dansk erhvervsliv. Det har stor betydning, at der er adgang til internet og mobildækning af en høj kvalitet. Den lokale, digitale infrastruktur omfatter også kommunernes digitale services og løsninger, så det er nemt at bo og drive virksomhed i kommunen.⁶

⁵ Kilde: [74-kommuner-har-udsigt-til-farre-personer-i-den-arbejdsdygtige-alder.pdf \(danskeerhverv.dk\)](#)

⁶ Kilde: [vigtigste-rammevilkår-for-dansk-erhvervs-medlemmer.pdf \(danskeerhverv.dk\)](#)

Opbygning af rapporten

Indledningsvist gennemgår vi kommunernes samlede placeringer på (se side 7). Herefter gennemgår vi placeringerne på hvert enkelt af de 11 rammevilkår, (se side 10).

Selvom alle rammevilkår er vigtige i alle kommuner, så er vækstbetingelserne og de demografiske forskelle vidt forskellige og svære at sammenligne på tværs af landet. Med afsæt i de regionale forskelle, der gør sig gældende i landet, følger der et behov for at se nuanceret på kommunernes handlekraft og rammevilkår.

Rapporten indeholder derfor en særskilt sammenligning af Danmarks seks største kommuner (se side 60) og en sammenligning af kommunernes placeringer inden for regionen/landsdelen (se side 64). Den sidste del af rapporten indeholder et metodeafsnit (se side 77).

Konklusion og anbefalinger

Rapportens hovedbudskab er, at landets kommuner først og fremmest skal fokusere sin handlekraft på de fire udvalgte rammevilkår: *Arbejdskraft*, *Levende bymidter*, *Grøn omstilling* og *Digitalisering*. Gode rammevilkår er en forudsætning for at håndtere de globale kræfter og tendenser, som påvirker verden. Styrkede rammevilkår afhænger ofte af nationale løsninger, men en hel del handler også om kommunalpolitiske prioriteringer og indsatser. Kommunerne er den stærkeste og mest indflydelsesrige aktør i den regionale erhvervsudvikling. For at lykkes er der behov for en indsats over en bred front og løsninger, som rækker udover kommunegrænser.

Vi konkluderer, at Ringkøbing Skjern placerer sig som kommunen med de bedste rammevilkår i landet. Ringkøbing Skjern er en god case på arbejdet med *Levende bymidter*, *Grøn omstilling* og *Velfærd*, hvor de indtager topplaceringen. Vi konkluderer også, at blandt de 6 største kommuner udmærker Esbjerg sig på flere parametre, og særligt når det kommer til digitalisering og grøn omstilling. Og sammenligner vi landets 6 regioner/landsdele, tyder det på, at Sydjylland sammenlagt klarer sig bedst.

Der er ingen "one-size-fits-all" løsning, da forudsætningerne er meget forskellige på tværs af landet. Men vi tror på, at vi kan tage ved lære af hinanden – inspirere og motivere til, at de danske kommuner og dansk erhvervsliv står endnu stærkere i morgen end i dag.

Hver af de nedenstående anbefalinger fra Dansk Erhverv er uddybet i de respektive afsnit i kapitel 2.

Dansk Erhverv foreslår, at kommunerne:

- **sikrer sammenhæng mellem politisk fokus og den faktiske kommunale erhvervsstruktur:**
Kommunernes prioriteringer og indsatser skal reflektere erhvervs sammensætningen, herunder at størstedelen af beskæftigelsen i de fleste kommuner findes i de private serviceerhverv. Det er udgangspunktet for samfundets sammenhængskraft, at der er hænder og hoveder nok til de erhverv, der fylder mest.
- **sikrer indsatser, der understøtter adgang til udenlandsk arbejdskraft:**
Kommunerne skal arbejde målrettet med at understøtte og fastholde den internationale arbejdskraft i kommunen og regionen. Det er en medvirkende forudsætning for, at virksomhederne kan rekruttere den nødvendige arbejdskraft.
- **sikrer bæredygtige og levende bymidter:**
kommunerne skal investere i en ambitiøs, visionær og strategisk bymidtestrategi. En bymidtestrategi, der betragter bymidterne som et erhvervspolitisk område med arbejdspladser, attraktiv bopælningspolitik og som formår at formalisere og samle byens erhvervsliv og borgere.
- **sikrer mobilitet i de store byer på et nuanceret grundlag:**
Når landets største kommuner skal løse sine trængselsudfordringer og skabe klimavenlige byer, bør det ikke ske via begrænsninger af mobiliteten. Cyklister, gående og brugere af kollektiv trafik, bilisterne og erhvervstransporterne bidrager på hver sin måde til den samlede indtjening i byerne. Ændringer skal indføres på en balanceret måde.
- **sikrer mål og plan for den grønne omstilling:**
Kommunerne udarbejder mål og plan for den grønne omstilling og grønne indkøb. De kommuner, som lægger jord til den grønne omstilling, bør have større økonomisk gevinst ved dette. Særligt i yderområderne rummer den grønne omstilling et vækstopotiale i form af flere arbejdspladser.
- **sikrer infrastruktur og nye digitale services:**
Sagsbehandlingstiden skal ned for ansøgninger om at opstille mobilmaster, udrulle fibernet, elnet mv., ligesom kommunerne skal gøre det nemmere at være borger og virksomhed. Både ved at nedbringe sagsbehandlingstider generelt og ved at optimere de digitale services.

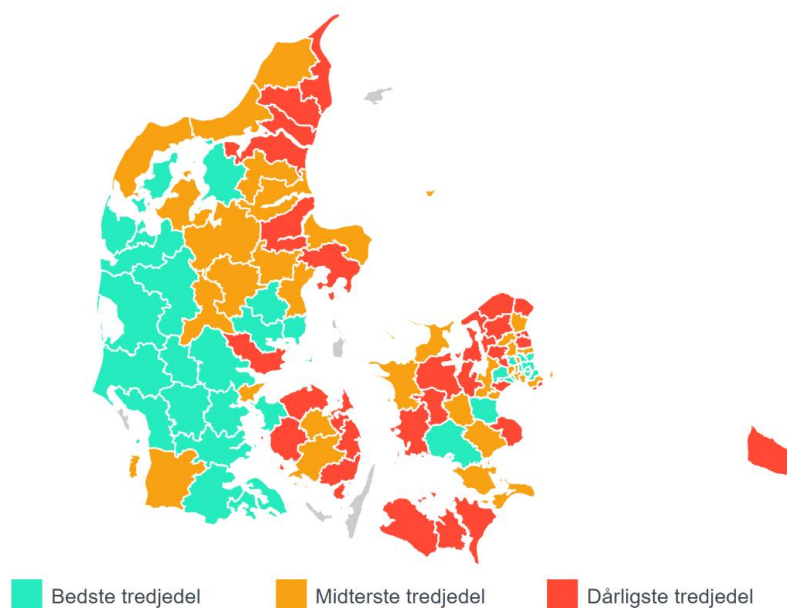
Kapitel 1: Samlede placeringer

Ringkøbing-Skjern placerer sig som kommunen med de bedste rammevilkår i landet, se tabel 1. En høj score på tværs af alle områder, herunder topplaceringen på *Levende bymidter*, *Grøn omstilling* og *Velfærd* er årsagen hertil, se **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**

Udover Ringkøbing-Skjern ligger de øvrige vestjyske kommuner højt på listen. Som nr. 8 findes Frederiksberg som den bedst-placerede sjællandske kommune, kort efterfulgt af Rødovre. Furesø kommune topper på *Arbejdskraft*, mens Varde ligger bedst på *Digitalisering*.

Se kommunernes placeringer på de enkelte rammevilkår i de respektive afsnit i kapitel 2.

Figur 1: Samlede placeringer på tværs af alle rammevilkår

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Note: De 5 ø-kommuner er ikke inkluderet.

Tabel 1: **Samlede placeringer for alle kommuner på tværs af rammevilkår**

TOP		MIDTE		BUND	
Ringkøbing-Skjern	1	Thisted	32	Mariagerfjord	63
Herning	2	Skanderborg	33	Norddjurs	64
Vejen	3	Odense	34	Nordfyns	65
Esbjerg	4	Hvidovre	35	Svendborg	66
Lemvig	5	Rebild	36	Hedensted	67
Billund	6	Herlev	37	Nyborg	68
Sønderborg	7	Ikast-Brande	38	Frederikshavn	69
Frederiksberg	8	Viborg	39	Helsingør	70
Varde	9	Glostrup	40	Rudersdal	71
Rødovre	10	Albertslund	41	Assens	72
Gentofte	11	Fredericia	42	Lejre	73
Kolding	12	Brøndby	43	Sorø	74
Holstebro	13	Allerød	44	Hillerød	75
Odder	14	Kalundborg	45	Brønderslev	76
Vejle	15	Favrskov	46	Lolland	77
Køge	16	Faaborg-Midtfyn	47	Aalborg	78
Høje-Taastrup	17	Silkeborg	48	Holbæk	79
Ishøj	18	Solrød	49	Guldborgsund	80
Struer	19	Tårnby	50	Syddjurs	81
Haderslev	20	Faxe	51	Slagelse	82
Middelfart	21	Ringsted	52	Bornholm	83
Horsens	22	Lyngby-Taarbæk	53	Stevns	84
Vesthimmerlands	23	Furesø	54	Greve	85
Gladsaxe	24	Aarhus	55	Hørsholm	86
København	25	Jammerbugt	56	Gribskov	87
Ballerup	26	Skive	57	Kerteminde	88
Næstved	27	Hjørring	58	Dragør	89
Aabenraa	28	Roskilde	59	Randers	90
Vallensbæk	29	Odsherred	60	Halsnæs	91
Morsø	30	Fredensborg	61	Egedal	92
Tønder	31	Vordingborg	62	Frederikssund	93

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Note: De samlede placeringer er beregnet pba. alle 11 rammevilkår.

Tabel 2: **Oversigt over top-3 kommuner på tværs af alle 11 rammevilkår**

Rammevilkår	Førstepladsen	Andenpladsen	Tredjepladsen
Samlet placering	Ringkøbing-Skjern	Herning	Vejen
Arbejdskraft	Furesø	Horsens	Herning
Levende bymidter	Ringkøbing-Skjern	Lemvig	Billund
Grøn omstilling	Ringkøbing-Skjern	Vejen	Rebild
Digitalisering	Varde	Haderslev	Solrød
Offentlig-privat samarbejde	Assens	Nordfyns	Horsens
Skat og administration	Vejen	Aabenraa	Aarhus
Transport og mobilitet	Gentofte	Ballerup	Albertslund
Turisme, kultur og oplevelser	Morsø	Ringkøbing-Skjern	Varde
Uddannelse	Vallensbæk	Rødovre	Ballerup
Velfærd	Ringkøbing-Skjern	Ikast-Brande	Herning
Overordnede erhvervsforhold	Lemvig	Ringkøbing-Skjern	Vejen

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Kapitel 2: Placeringer på 11 rammevilkår

Ambitiøse samfundsændringer kræver en målrettet indsats på flere niveauer og indsats over en bred front. De er ofte baseret på tidligere erfaringer og data, men der er i endnu højere grad behov for, at vi også gør det modsatte. Vi skal turde hoppe ind i fremtiden. Derfor forpligter det, at vi ikke står stille, men løbende justerer og tilpasser indsatser og prioriteringer med afsæt i ny viden og nye behov - særligt når det kommer til arbejdet med de fire udvalgte rammevilkår, som vi starter med at gennemgå i dette kapitel.

De fire rammevilkår er: *Arbejdskraft*, *Levende bymidter*, *Grøn omstilling* og *Digitalisering*. De resterende syv rammevilkår, som vi gennemgår efterfølgende, er *Offentlig-privat samarbejde*, *Skat og administration*, *Transport og mobilitet*, *Turisme, kultur og oplevelser*, *Uddannelse*, *Velfærd* og *Overordnede erhvervsforhold*.

Det er muligt at dykke ned i kommunernes værdier og placeringer i vores interaktive PowerBI-rapport på Dansk Erhvervs hjemmeside her:

<https://www.danskerhverv.dk/regional-vakst-2024>

Fokus: Arbejdskraft

Adgang til kvalificeret arbejdskraft er afgørende for virksomhedernes muligheder for at skabe omsætning og vækst. Et stabilt og voksende udbud af kvalificeret arbejdskraft er afgørende for at opretholde og videreudvikle erhvervslivet i den enkelte kommune. Derfor er indsatsen for at understøtte virksomhedernes rekrutteringsmuligheder et vigtigt kommunalt indsatsområde.

Adgangen til kvalificeret arbejdskraft har stor betydning for virksomhederne. Det omfatter også den specialiserede internationale arbejdskraft - samt den faglærte - og ufaglærte internationale arbejdskraft. Derfor er fokus på internationalisering skærpet i mange kommuner. Den internationale arbejdskraft understøtter væksten i danske virksomheder. Tal fra Beskæftigelsesministeriet viser, at antallet af udenlandske medarbejdere i Danmark i juni 2024 rundede 398.000, hvilket svarer til mere end hver ottende lønmodtager.⁷ For at denne arbejdskraft kan udfolde sit potentiale, kræver det et internationalt mindset i kommunerne. Det vedrører bl.a. kommunikation, rådgivning om kommunale tilbud og hjælp til at finde bolig og evt. job til medfølgende partner.

Derudover har kommunens indsats for at fremme beskæftigelse og erhvervsaktivitet, samt dens evne til effektivt at matche ledige med relevante jobmuligheder, en direkte indvirkning på erhvervslivets dynamik og vækstpotentiale. En høj beskæftigelsesfrekvens og positiv befolkningsvækst skaber et stærkt fundament for økonomisk udvikling.

⁷ Kilde: STAR 2024.

Derfor anbefaler Dansk Erhverv, at kommuner:

- afdækker sine muligheder for at understøtte **tiltrækningen og fastholdelsen af international arbejdskraft**. Kommunerne skal desuden udarbejde strategiske handleplaner, der understøtter formålet i samarbejde med erhvervslivet.
- sikrer, at **jobparate ledige står til rådighed** for de jobmuligheder, der viser sig
- understøtter eventuelle behov for **jobrettet opkvalificering blandt ledige** med henblik på at matche virksomhedernes behov.
- målrettet arbejder for at **begrænse antallet af passivt forsørgede** i den erhvervsaktive alder.
- arbejder målrettet med få **ledige på kanten af arbejdsmarkedet i varig beskæftigelse**, herunder gennem virksomhedsrettet aktivering.
- arbejder målrettet for generelt at **understøtte virksomhedernes rekrutteringsbehov**, herunder ved at sikre at flest mulige i den erhvervsaktive alder står til rådighed for job, gennem tilbud om opkvalificering.

Til at afdække rammevilkåret Arbejdskraft i kommunerne, har vi valgt at se på syv statistiske indikatorer og to spørgeskemaindikatorer, som beskrives nedenfor.

De syv statistiske indikatorer er:

- 1) **Erhvervsfrekvens (16-66-årige):** Erhvervsfrekvensen angiver, hvor stor en andel af befolkningen i den erhvervsaktive alder, der er i arbejdsstyrken. Dvs. den andel af befolkningen, som står til rådighed for arbejdsmarkedet enten som beskæftiget eller ledig. Har en kommune mange ledige, vil det hæve erhvervsfrekvensen, da de søger job og derfor står til rådighed for arbejdsmarkedet. Har en kommune mange studerende, vil det derimod sænke erhvervsfrekvensen, da de ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Allerød har en erhvervsfrekvens på 84,7 pct., hvilket placerer kommunen på førstepladsen. Egedal indtager andenpladsen med 84,5 pct.

- 2) **Udvikling i erhvervsfrekvensen (16-64-årige) seneste 3 år i procentpoint:** Denne indikator indgår i undersøgelsen for at complimentere kommuner, der ikke nødvendigvis ligger højt på erhvervsfrekvensen, men som er inde i en positiv udvikling.

Odense har oplevet en fremgang i erhvervsfrekvensen på 3,1 procentpoint de seneste tre år, hvilket placerer kommunen på førstepladsen. Det er på trods af, at Odense ligger på 89. pladsen med en erhvervsfrekvens på 73,9 pct. i 2022. Aalborg indtager andenpladsen med en fremgang på 2,8 procentpoint.

- 3) **Befolkningsvækst 2024-2030 (16-66-årige):** Befolkningsvæksten er baseret på Danmarks Statistiks prognoser for de danske kommuner. Disse prognoser tager højde for, hvor mange børn der fødes, hvor mange der dør, og hvor mange der flytter til og fra kommunerne. Jo større vækst i befolkningen i den arbejdsdygtige alder, jo bedre rangering.

Høje-Taastrup har en befolkningsvækst på 7,5 pct. for personer i den arbejdsdygtige alder frem mod 2030. Det placerer kommunen på førstepladsen. Horsens indtager andenpladsen med 6,9 pct.

- 4) **Ranking i BM's benchmark for offentlig forsørgelse:** Beskæftigelsesministeriet undersøger, hvor mange borgere i kommunen, der rent faktisk er på offentlig forsørgelse og sammenligner med, hvor mange der forventeligt vil være på offentlig forsørgelse. Jo færre borgere i kommunen på offentlig forsørgelse ift. forventet, jo bedre rangering.

Billund placerer sig på førstepladsen i Beskæftigelsesministeriets benchmarkmodel for offentlig forsørgelse. Ballerup indtager andenpladsen.

- 5) **Beskæftigelsesfrekvens (16-66-årige):** Beskæftigelsesfrekvensen angiver, hvor stor en andel af befolkningen i den erhvervsaktive alder, der er beskæftiget enten som lønmodtager eller selvstændig. Dvs. alle personer, der deltager på arbejdsmarkedet. Jo større beskæftigelsesfrekvens i kommunen, jo bedre rangering.

Allerød har en beskæftigelsesfrekvens på 83,8 pct., hvilket placerer kommunen på førstepladsen. Egedal indtager andenpladsen med 83,2 pct.

- 6) **Udvikling i beskæftigelsesfrekvens (16-64-årige) seneste 3 år:** Denne indikator indgår i undersøgelsen for at komplimentere kommuner, der ikke nødvendigvis ligger højt på beskæftigelsesfrekvensen, men som er inde i en positiv udvikling.

Odense har oplevet en fremgang i beskæftigelsesfrekvensen på 3,9 procentpoint de seneste tre år, hvilket placerer kommunen på førstepladsen. Det er på trods af, at Odense ligger nr. 91 på beskæftigelsesfrekvensen med en beskæftigelsesfrekvens på 71,7 pct. i 2022. Aalborg indtager andenpladsen med en fremgang på 3,8 procentpoint.

- 7) **Vækst i privat beskæftigelse seneste 3 år:** Vækst i antal fuldtidsbeskæftigede seneste 3 år i private virksomheder og private non-profit organisationer.

Gladsaxe har oplevet en vækst i den private beskæftigelse på 17,5 pct. de seneste 3 år. Det placerer kommunen på førstepladsen. Gentofte indtager andenpladsen med 16,9 pct.

De to spørgeskema indikatorer er:

- 1) **Formidling af ledige som arbejdskraft til virksomheden:** Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats ift. formidling af ledige som arbejdskraft til virksomheden.

Virksomhederne i Vejen svarer i gennemsnit 5,2 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer kommunen på en førsteplads. Virksomhederne i Sønderborg svarer i gennemsnit 5,1, hvilket placerer kommunen på andenpladsen.

- 2) **Samarbejde om at få sygemeldte medarbejdere tilbage i job:** Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats ift. samarbejde om at få sygemeldte medarbejdere tilbage i job.

Virksomhederne i Ringkøbing-Skjern svarer i gennemsnit 5,33 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer Ringkøbing-Skjern på førstepladsen. Virksomhederne i Odder svarer i gennemsnit 5,29, hvilket placerer Odder på andenpladsen.

Samlet set er Furesø den kommune, der i gennemsnit placerer sig højest på tværs af alle indikatorerne under rammevilkåret Arbejdskraft. Furesø ligger blandt den bedste tredjedel på alle indikatorer under Arbejdskraft, bortset fra Samarbejde om at få sygemeldte medarbejdere tilbage i job, hvor kommunen ligger i den midterste tredjedel (33. pladsen). Horsens indtager andenpladsen for rammevilkåret Arbejdskraft.

Tabel 3 nedenfor viser alle kommuners placeringer for Arbejdskraft som helhed og for hver af de ni indikatorer.

Tabel 3: **Placeringer på rammevilkåret Arbejdskraft**

Arbejdskraft	Erhvervsfrekvens (16-66-årige)	Udvikling i erhvervsfrekvens (16-64-årige) seneste 3 år	Befolkningstvækst 2024-2030 (16-66-årige)	Ranking i BM ^s benchmark for offentlig forsyning	Beskæftigelsesfrekvens (16-66-årige)	Udvikling i beskæftigelsesfrekvens (16-64-årige) seneste 3 år	Vækst i privat beskæftigelse seneste 3 år	Formidling af ledige som arbejdskraft til virksomheden	Samarbejde om at få sygemeldte medarbejdere tilbage i job
1 Furesø	6	11	24	5	5	19	9	10	33
2 Horsens	43	25	2	37	42	19	13	6	13
3 Herning	29	17	47	25	26	13	52	5	4
4 Kolding	33	25	26	24	32	25	35	9	11
5 Silkeborg	18	44	4	27	20	47	17	40	19
6 Middelfart	25	3	34	28	24	7	69	30	25
7 Solrød	3	38	15	3	3	28	8	68	85
8 Frederiksberg	18	25	49	18	26	28	42	14	36
9 Rebild	8	63	39	6	10	58	22	24	27
10 Billund	28	66	44	1	20	49	12	26	22
11 Vejen	16	53	59	20	14	41	64	1	3
12 Greve	11	25	32	12	11	41	21	56	73
13 Vejle	25	40	8	64	28	46	29	43	14
14 Roskilde	15	21	25	42	17	28	33	63	66
15 Fredensborg	24	17	52	4	20	28	30	84	60
16 Hillerød	13	53	12	19	13	69	3	87	50
17 Holbæk	50	21	31	8	46	28	43	48	44
18 Albertslund	76	7	50	11	74	3	57	38	6
19 Ringkøbing-Skjern	21	36	84	35	18	41	75	12	1
20 Ballerup	53	40	7	2	48	25	15	78	56
21 Skanderborg	8	79	16	49	8	89	45	18	12
22 Allerød	1	58	66	7	1	62	28	57	49
23 Odder	33	44	21	73	31	62	67	3	2
24 Vallensbæk	4	79	10	46	7	78	34	74	7
25 Høje-Taastrup	40	40	1	87	52	39	38	17	28
26 Esbjerg	55	9	54	32	53	19	66	35	20
27 Aarhus	79	3	6	51	79	5	11	64	45
28 Rudersdal	16	32	61	16	16	41	7	67	91
29 København	50	11	9	57	57	15	6	75	72
30 Rødovre	25	53	5	72	33	28	79	44	15
31 Gladsaxe	29	56	28	22	30	52	1	82	59
32 Ringsted	32	36	22	26	34	52	14	83	63
33 Aalborg	74	2	11	47	74	2	20	55	79
34 Helsingør	46	11	62	30	44	10	16	72	78
35 Odense	89	1	18	52	91	1	19	23	76
36 Køge	37	66	37	55	34	62	27	25	37
37 Lemvig	38	17	93	38	40	55	89	4	8
38 Struer	68	32	92	17	69	28	46	7	24
39 Favrskov	7	83	33	68	6	81	68	8	30
40 Varde	21	72	65	43	18	78	63	20	5
41 Hedensted	10	50	35	56	9	58	24	77	68
42 Dragør	5	9	60	65	4	10	60	93	82
43 Herlev	46	72	14	15	41	81	32	49	38
44 Ishøj	68	11	17	88	77	15	23	45	47
45 Faxe	42	58	46	14	42	69	5	60	55
46 Næstved	59	32	45	33	61	28	48	37	51
47 Svendborg	87	8	30	53	88	8	53	11	65
48 Faaborg-Midtfyn	68	38	42	9	68	19	83	61	21

Arbejdskraft										
Placeringer	Erhvervsfrekvens (16-66-årige)	Udvikling i erhvervsfrekvens (16-64-årige) seneste 3 år	Befolkningsvækst 2024-2030 (16-66-årige)	Ranking i BM' s benchmark for offentlig forsyning	Beskæftigelsesfrekvens (16-66-årige)	Udvikling i beskæftigelsesfrekvens (16-64-årige) seneste 3 år	Vækst i privat beskæftigelse seneste 3 år	Formidling af ledige som arbejdskraft til virksomheden	Samarbejde om at få sygemeldte medarbejdere tilbage i job	
49	Brøndby	80	32	3	92	85	5	10	46	58
50	Vesthimmerlands	57	50	85	45	59	28	51	16	23
51	Hørsholm	14	83	81	23	14	89	18	79	17
52	Brønderslev	50	25	51	62	55	41	86	15	35
53	Holstebro	33	44	53	63	28	55	77	47	31
54	Kerteminde	61	6	56	74	61	4	50	65	57
55	Fredericia	72	44	29	82	72	28	26	36	48
56	Gentofte	38	79	71	21	39	81	2	58	53
57	Thisted	61	66	80	13	57	58	78	19	16
58	Lyngby-Taarbæk	56	92	20	61	53	93	36	29	10
59	Sønderborg	83	44	64	39	80	47	82	2	9
60	Stevns	36	85	43	91	34	81	39	28	18
61	Vordingborg	86	11	67	84	87	8	58	22	32
62	Viborg	45	57	57	40	46	66	74	32	40
63	Ikast-Brande	53	87	19	70	50	69	25	21	64
64	Morsø	74	3	90	86	73	23	44	33	39
65	Lejre	12	72	38	71	11	77	31	81	74
66	Guldborgsund	91	11	77	44	90	10	41	54	54
67	Assens	67	21	68	77	65	15	61	53	52
68	Tårnby	18	66	36	78	24	78	91	34	70
69	Hvidovre	43	50	41	69	44	58	47	86	61
70	Lolland	93	17	89	59	93	15	76	31	43
71	Randers	64	44	13	54	66	49	54	92	81
72	Haderslev	73	25	74	81	70	24	81	52	42
73	Egedal	2	92	23	79	2	92	55	90	89
74	Slagelse	77	25	48	60	76	28	59	76	75
75	Nyborg	85	24	58	75	84	13	80	27	87
76	Skive	65	58	88	31	61	74	71	39	62
77	Bornholm	92	64	86	29	92	25	88	51	26
78	Sorø	49	58	63	50	50	66	37	88	93
79	Kalundborg	87	40	70	80	86	39	4	71	80
80	Mariagerfjord	63	66	75	67	64	49	70	69	34
81	Frederikssund	23	79	55	90	23	81	72	62	88
82	Norddjurs	80	89	73	10	80	74	92	41	46
83	Nordfyns	65	66	69	66	66	52	73	66	67
84	Syddjurs	48	72	40	76	48	81	90	59	77
85	Glostrup	29	72	27	89	38	81	93	85	84
86	Gribskov	40	72	79	83	34	62	49	91	90
87	Tønder	84	90	91	48	82	74	65	42	29
88	Hjørring	68	87	82	34	70	66	84	50	69
89	Aabenraa	82	91	72	41	77	81	56	73	41
90	Frederikshavn	78	58	87	58	83	91	87	13	71
91	Jammerbugt	59	85	76	36	59	69	85	80	92
92	Halsnæs	57	72	78	93	55	69	62	89	83
93	Odsherred	90	64	83	85	89	55	40	70	86

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet Metode.

Fokus: Levende bymidter

Bymidterne er ofte det naturlige omdrejningspunkt i lokalsamfundet og bylivet generelt. De spiller en væsentlig rolle som byernes sociale mødested, og som det afgørende, fysiske knudepunkt ift. handel, service, kultur og transport.

I dag står bymidten overfor komplekse, strukturelle forandringer, der stiller krav til indholdet i og funktionerne af bymidterne. Forandringerne er dynamiske, og de senere år har udviklingen for alvor taget fart. Prognoser peger på stor risiko for, at butikslivet forsvinder i nogle byer. En sådan omstilling kræver nye samarbejdsformer, strategisk planlægning, fysisk omstilling og erhvervs- og kompetenceudvikling.

Dansk Erhverv har tidligere gennemført en undersøgelse af danskernes ønsker til levende bymidter. Undersøgelsen viser, at otte ud af ti danskere synes, at det er vigtigt med levende bymidter i deres lokalområde. Mere end otte ud af ti danskere synes også, at kommunen bør være en aktiv og økonomisk partner ift. at sikre bymidtens fremtid.⁸ I lyset af dette og den demografiske modvind, der står til at ramme næsten alle landets kommuner og særligt de mindre byer, bliver levende bymidter afgørende for, at kommunerne lykkes med at danne grundlag for bosætning og dermed fastholde og tiltrække kvalificeret arbejdskraft.

Dansk Erhverv opfordrer derfor til at tænke den fremtidige bymidtes formål og variation af tilbud i større og bredere perspektiver, end den kommunale planlægning gør sig gældende nu.

Forskellige offentlige og bylivsskabende funktioner skal tænkes sammen, så borgere, pendlere, turister og andre naturligt og belejligt kan få opfyldt behov for kommunale tilbud og institutioner, handel, madoplevelser mv. Her er det igen vigtigt med en bred inddragelse af aktører, men også et stærkt fundament af viden og lokal tilpasning for at sikre tilgængelige og bæredygtige bymidter på sigt.

⁸ [Danskerne ønsker levende bymidter \(dansk erhverv.dk\)](https://dansk erhverv.dk)

Derfor foreslår Dansk Erhverv, at kommuner:

- uanset deres størrelse kommer i gang med en **helhedsorienteret bymidteindsats** med udgangspunkt i byens behov og potentialer. En bymidteindsats med visioner, klare mål og strategisk retning er afgørende for bymidten. Med det følger også, at bymidten ikke ses som en engangsopgave.
- betragter bymidten som et **selvstændigt erhvervsområde** på linje med andre erhvervsområder i kommunerne, med tilhørende særlige rammevilkår.
- etablerer **styrkede bysamarbejder** for at sikre en bred og lokal forankring af bymidteindsatsen. Det er nærliggende, at sådan et samarbejde som minimum involverer: Ejendomsejere, handelsstands- og cityforeninger, destinationsselskaber, civilsamfundet, erhverv i bymidten og foreningslivet.
- i forbindelse med ovenstående punkter fokuserer på **bymidtenes funktioner** og muligheder for borgere ved at etablere eller flytte sundheds- og øvrige borgernære tilbud til bymidten, som kan understøtte et naturligt kundeflow og en levende bymidte.
- i forhold til den fysiske omstilling har et skarpt fokus på bymidtenes funktion og udvikling og ikke kun forskønnelse. Det kræver **oparbejdet vidensgrundlag** i form af mobilitetsanalyser og trafik- og kundetællere.

Til at afdække rammevilkåret Levende bymidter i kommunerne, har vi valgt at se på tre statistiske indikatorer og to spørgeskemaindikatorer, som beskrives nedenfor.

De tre statistiske indikatorer er:

- 1) **Arbejdssteder i detailhandlen pr. 1.000 indbygger** undtagen motorkøretøjer og motorcykler.

Frederikshavn har 5,9 arbejdssteder i detailhandlen pr. 1.000 indbygger. Det placerer kommunen på førstepladsen. Andenpladsen går til Hørsholm, som har 5,7 arbejdssteder i detailhandlen pr. 1.000 indbygger.

- 2) **Udvikling i arbejdssteder i detailhandlen pr. 1.000 indbygger seneste 5 år:** Denne indikator indgår i undersøgelsen for at komplimentere kommuner, der ikke nødvendigvis ligger højt på antal arbejdssteder i detailhandlen, men som er inde i en positiv udvikling.

Dragør har oplevet en udvikling på 18,5 pct. i antal arbejdssteder i detailhandlen pr. 1.000 indbygger de seneste 5 år. Det placerer kommunen på førstepladsen. Det er på trods af, at Dragør har 3,5 arbejdssteder i detailhandlen pr. 1.000 indbygger, hvilket giver Dragør en 71. plads på denne indikator. Brøndby har oplevet en stigning på 10,8 pct. de seneste 5 år, hvilket giver kommunen andenpladsen.

- 3) **Udvikling i bygninger til detail, service og kultur seneste 3 år:** Udvikling i pct. i antal bygninger brugt til handel og butik, butikscener og storcenter, hotel o. lign. m. overnatning, restaurant, café, kasino o. lign., privat servicevirksomhed, anden bygning til serviceerhverv, bed & breakfast o.lign., uspec. transport og handel, biograf, teater o.lign. seneste 3 år.

Lyngby-Taarbæk har oplevet en udvikling på 70 pct. i antal bygninger brugt til detail, service og kultur de seneste 3 år. Det placerer kommunen på førstepladsen. Stevn Kommune indtager andenpladsen med en udvikling på 52 pct.

De to spørgeskema-indikatorer er:

- 1) **Initiativer og planer for at sikre levende bymidter med gode muligheder for erhvervsudvikling:** Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats ift. initiativer og planer for at sikre levende bymidter med gode muligheder for erhvervsudvikling.

Virksomhederne i Lemvig svarer i gennemsnit 5,6 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer Lemvig på førstepladsen. Virksomhederne i Horsens svarer i gennemsnit 5,1, hvilket placerer Horsens på andenpladsen.

- 2) **Inddragelse af det lokale erhvervsliv for at sikre levende bymidter:** Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats ift. inddragelse af det lokale erhvervsliv for at sikre levende bymidter.

Virksomhederne i Lemvig svarer i gennemsnit 5,5 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer Lemvig på førstepladsen. Virksomhederne i Viborg svarer i gennemsnit 5,1, hvilket placerer Horsens på andenpladsen.

Samlet set er Ringkøbing-Skjern den kommune, der i gennemsnit placerer sig højest på tværs af alle indikatorerne under rammevilkåret Levende bymidter. Ringkøbing-Skjern ligger på mellem 4. pladsen og 10. pladsen på alle indikatorer under Levende bymidter. Lemvig indtager andenpladsen for rammevilkåret Levende bymidter.

Tabel 4 nedenfor viser alle kommuners placeringer for Levende bymidter som helhed og for hver af de fem indikatorer.

Tabel 4: **Placeringer på rammevilkåret Levende bymidter**

Levende bymidter	Arbejdssteder i detailhandlen pr. 1.000 indbygger	Udvikling i arbejdssteder i detailhandlen pr. 1.000 indbygger seneste 5 år	Udvikling i bygninger til detail, service og kultur seneste 3 år	Initiativer og planer for at sikre levende bymidter med gode muligheder for erhvervsudvikling	Inddragelse af det lokale erhvervsliv for at sikre levende bymidter
Placeringer					
1 Ringkøbing-Skjern	5	10	9	9	4
2 Lemvig	4	37	8	1	1
3 Billund	39	4	12	22	27
4 Vesthimmerlands	34	9	51	5	9
5 Holstebro	14	44	26	18	10
6 Herning	28	25	62	4	5
7 Frederiksberg	8	48	13	21	41
8 Varde	20	15	18	56	38
9 Sønderborg	68	20	35	17	11
10 Køge	10	59	60	6	22
11 Gentofte	24	21	69	25	19
12 Morsø	23	38	66	16	15
13 Allerød	84	18	10	10	40
14 Jammerbugt	9	36	50	41	31
15 Vejle	35	41	53	15	26
16 Odsherred	16	24	16	58	59
17 Middelfart	48	49	61	8	7
18 Holbæk	46	33	59	20	21
19 Viborg	58	55	52	13	2
20 Tønder	18	26	83	34	23
21 Hjørring	19	16	27	73	60
22 København	13	73	23	36	51
23 Glostrup	7	64	30	40	55
24 Lolland	33	32	25	62	44
25 Næstved	44	83	63	3	3
26 Brøndby	90	2	24	30	54
27 Rødovre	17	76	86	14	8
28 Bornholm	3	8	22	89	79
29 Kerteminde	51	3	6	70	74
30 Haderslev	70	34	77	11	13
31 Hillerød	31	56	36	38	45
32 Lyngby-Taarbæk	11	86	1	45	65
33 Slagelse	29	63	33	50	37
34 Faaborg-Midtfyn	67	11	40	52	42
35 Horsens	52	69	78	2	12
36 Esbjerg	22	28	70	48	49
37 Odense	41	74	7	49	47
38 Odder	38	27	64	59	30
39 Svendborg	26	22	37	68	67
40 Ishøj	91	68	3	27	34
41 Guldborgsund	27	30	84	35	48
42 Fredericia	43	40	92	24	25
43 Favrskov	79	31	20	42	53
44 Vallensbæk	93	19	72	23	20
45 Silkeborg	37	65	91	12	29
46 Albertslund	72	43	38	44	39
47 Vejen	76	60	68	19	14
48 Stevns	81	42	2	63	50
49 Frederikshavn	1	39	75	60	64
50 Ikast-Brandø	64	58	47	29	43
51 Hørsholm	2	61	41	69	69

52	Furesø	85	81	4	43	32
53	Thisted	12	70	21	66	77
54	Aabenraa	69	77	46	39	18
55	Høje-Taastrup	60	89	88	7	6
56	Nordfyns	62	6	67	55	61
57	Mariagerfjord	30	47	43	74	58
58	Vordingborg	32	71	44	61	46
59	Hedensted	63	52	74	33	33
60	Skanderborg	77	51	73	37	17
61	Skive	40	12	80	57	66
62	Greve	55	29	5	85	88
63	Ringsted	6	35	39	92	92
64	Syddjurs	47	88	15	53	63
65	Gladsaxe	83	72	14	64	36
66	Kolding	21	17	71	88	72
67	Struer	61	85	87	26	16
68	Assens	54	79	82	28	35
69	Hvidovre	82	7	93	46	52
70	Aarhus	50	46	48	67	70
71	Lejre	92	5	28	79	80
72	Egedal	87	13	34	76	76
73	Norddjurs	49	45	49	71	75
74	Sorø	57	23	58	81	71
75	Rudersdal	80	84	11	54	62
76	Rebild	89	93	55	31	24
77	Ballerup	75	54	32	65	68
78	Gribskov	25	67	19	93	91
79	Nyborg	78	57	54	51	57
80	Helsingør	15	62	57	82	82
81	Brønderslev	73	90	81	32	28
82	Halsnæs	59	78	17	78	78
83	Herlev	45	92	85	47	56
84	Roskilde	36	80	45	80	85
85	Dragør	71	1	79	90	89
86	Aalborg	53	66	56	72	84
87	Tårnby	65	82	29	83	73
88	Frederikssund	56	87	31	77	86
89	Faxe	66	75	42	75	81
90	Fredensborg	88	14	76	86	83
91	Kalundborg	74	50	65	87	87
92	Randers	42	53	90	91	93
93	Solrød	86	91	88	84	90

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Fokus: Grøn omstilling

Klimakrisen, energikrisen og forsyningskrisen giver mange udfordringer for danske virksomheder, men det skaber også nye muligheder for gode grønne løsninger. Dansk Erhverv arbejder for, at danske virksomheder skal trives i den grønne omstilling, og at danske løsninger bevarer en global grøn førerposition.

Klimaproblemerne er globale, men løsningerne kan i høj grad også findes lokalt. Kommunerne kan spille en vigtig rolle i Danmarks grønne omstilling og være en medspiller, som trækker i den rigtige retning til gavn for borgere og virksomheder. En kommune, der aktivt støtter grøn omstilling, skaber et attraktivt miljø for innovative og bæredygtige virksomheder. Dette kan tiltrække nye investeringer og talent, styrke lokalsamfundets økonomi og sikre en bæredygtig udvikling. Grøn omstilling er derfor ikke kun en miljømæssig nødvendighed, men også en strategisk prioritet for at sikre virksomhedernes trivsel og vækst i kommunen.

Vindmøller og solceller er klart den billigste strømkilde i dag. Vedvarende energi udgjorde i 2023 over 60 pct. af den samlede danske elforsyning.⁹ Størstedelen kommer fra ca. 4.200 landvindmøller. En undersøgelse fra Dansk Erhverv viser, at to ud af tre danskere ønsker flere vindmøller på land, og 38 pct. af danskerne er blevet mere positive overfor landvindmøller i egen kommune efter de høje energipriser i 2022. 72 pct. af vestjyderne ønsker flere vindmøller på land.¹⁰ Med placeringen af vindmøller følger også bekymringer. Deraf følger behovet for at sikre, at der med investeringen også følger andre fordele med for byens sammenhængskraft og vækst- og udviklingsmuligheder.¹¹

En målrettet kommunal indsats for at fremme grønne offentlige indkøb er også en mulighed. Kommunerne køber årligt varer og services for over 100 mia. kr. og dertil knytter der sig betydelige udledninger af drivhusgasser. Tidligere beregninger fra Concito viser, at de kommunale indkøb tilbage i 2019 var forbundet med en udledning på godt 6 mio. tons CO₂, hvilket ca. svarer omtrent til den årlige udledning fra alle personbiler i Danmark.¹² Dertil kommer, at mere bæredygtige kommunale indkøb ikke alene rummer en positiv klimaeffekt, men også potentielt til at skabe nye grønne løsninger og virksomheder, der fremtidssikrer Danmarks internationale konkurrenceevne.

⁹ [Rekordhøj produktion af sol- og vindkraft sidste år \(ens.dk\)](#)

¹⁰ [To ud af tre danskere ønsker flere vindmøller på land i Danmark \(dansk erhverv.dk\)](#)

¹¹ Kilde: [Ny fælleskommunal indkøbsstrategi er landet: Indkøb spiller en rolle i at løse kommunale udfordringer \(kl.dk\)](#)

¹² Kilde: [Hvem rammes af en højere CO₂-afgift på brændstof? | CONCITO](#)

Derfor foreslår Dansk Erhverv, at kommuner:

- sætter **mål for, hvor meget vedvarende energi** de ønsker i kommunen og afsætter tilstrækkeligt areal til at opføre det.
- overvejer **én indgang for grønne energiprojekter**, der koordinerer sagsbehandlingen omkring projektet i kommunen. Der går for meget tid med uklare processer og mangelfuld kommunikation mellem kommuner og virksomheder, der ønsker at opstille vedvarende energi.
- udpeger **industrizoner**, som skal geares til produktion, hvor infrastrukturen er planlagt og prioriteret, så det er nemmere for virksomheder at etablere sig. Der kan samtidigt sikres en ensartet og tidsfastsat godkendelsesprocedure i industrizoner, så virksomhederne hurtigere kan få afklaring på deres projekter.
- der står for størstedelen af opstillingen af vedvarende **energi (landdistriktskommuner)**, **beholder en større del af skatteindtjeningen** fra projekterne selv ved at friholde skatteindtægter fra vedvarende energi fra den kommunale udligning.
- arbejder med **grønne indkøb** som fx ved at stille grønne krav som konkurrenceparameter i alle udbud. Kommunen kan også fastsætte et reduktionsmål for klimaaftrykket sine indkøb.
- i deres offentlige **udbud af ladestandere** i højere grad understøtter en velfungerende konkurrence, hvor elbilisterne har flere muligheder at vælge imellem, når de har brug for opladning ude.

De seks statistiske indikatorer er:

- 1) **Ladepunkter pr. 1.000 indbygger** (offentlige). Frederiksberg har 5,8 offentlige ladepunkter pr. 1.000 indbygger. Det placerer kommunen på førstepladsen. Syddjurs er på andenpladsen med 5,2 ladepunkter pr. 1.000 indbygger.
- 2) **Udvikling i ladepunkter pr. 1.000 indbygger seneste 2 år** (offentlige). Denne indikator indgår i undersøgelsen for at complimentere kommuner, der ikke nødvendigvis ligger højt på antal ladepunkter, men som er inde i en positiv udvikling.

Syddjurs har fået 4,6 flere offentlige ladepunkter pr. 1.000 indbygger de seneste 2 år. Det placerer kommunen på førstepladsen. Tårnby har oplevet en udvikling på 3,6, hvilket giver kommunen andenpladsen.
- 3) **Solcelleanlæg pr. 1.000 indbygger** (nettilsluttede). Thisted har 58 nettilsluttede solcelleanlæg pr. 1.000 indbygger. Det placerer kommunen på førstepladsen. Skive ligger på andenpladsen med 54 anlæg.

- 4) **Udvikling i solcelleanlæg pr. 1.000 indbygger seneste 3 år** (nettilsluttede). Denne indikator indgår i undersøgelsen for at complimentere kommuner, der ikke nødvendigvis ligger højt på antal solcelleanlæg, men som er inde i en positiv udvikling.

Odsherred har fået 14 flere nettilsluttede solcelleanlæg pr. 1.000 indbygger de seneste 3 år, hvilket placerer kommunen på førstepladsen. Stevns har fået 12 flere, hvilket giver kommunen andenpladsen.

- 5) **Kapacitet kW på landvindmøller pr. km²**. Ringkøbing-Skjern har en kapacitet på 350 kW pr. km² på landvindmøller, hvilket placerer kommunen på førstepladsen. Randers indtager andenpladsen med 330 kW pr. km².
- 6) **Udvikling i kapacitet kW på landvindmøller pr. km² seneste 4 år**. Denne indikator indgår i undersøgelsen for at complimentere kommuner, der ikke nødvendigvis ligger højt på kW på landvindmøller, men som er inde i en positiv udvikling.

Randers har oplevet en udvikling på 120 kW pr. km² på landvindmøller de seneste 4 år. Det placerer kommunen på førstepladsen. Skive ligger på andenpladsen med en udvikling på 69 kW pr. km² de seneste 4 år.

De to spørgeskema-indikatorer er:

- 1) **Understøtte den grønne omstilling**: Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats ift. at understøtte den grønne omstilling.

Virksomhederne i Lemvig svarer i gennemsnit 5,4 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer Lemvig på førstepladsen. Virksomhederne i Sønderborg svarer i gennemsnit 5,3, hvilket placerer Sønderborg på andenpladsen.

- 2) **Klimasikring og klimatilpasning**: Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats ift. klimasikring og klimatilpasning.

Virksomhederne i Lemvig svarer i gennemsnit 5,6 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer Lemvig på førstepladsen. Virksomhederne i Sønderborg svarer i gennemsnit 5,5, hvilket placerer Sønderborg på andenpladsen.

Samlet set er Ringkøbing-Skjern den kommune, der i gennemsnit placerer sig højest på tværs af alle indikatorerne under rammevilkåret Grøn omstilling. Ringkøbing-Skjern ligger blandt den bedste tredjedel på alle indikatorer under Grøn omstilling, bortset fra de to indikatorer vedr. ladepladser, hvor kommunen ligger blandt den midterste tredjedel. Vejen indtager andenpladsen for rammevilkåret Grøn omstilling.

Tabel 5 nedenfor viser alle kommuners placeringer for Grøn omstilling som helhed og for hver af de otte indikatorer.

Tabel 5: **Placeringer på rammevilkåret Grøn omstilling**

Grøn omstilling	Ladepunkter pr. 1.000 indbyggere	Udvikling i ladepunkter pr. 1.000 indbyggere seneste 2 år	Solcelleanlæg pr. 1.000 indbyggere	Udvikling i solcelleanlæg pr. 1.000 indbyggere seneste 3 år	Kapacitet kW på landvindmøller pr. km ²	Udvikling i kapacitet kW på landvindmøller pr. km ² seneste 4 år	Understøtte den grønne omstilling	Klimasikring og klimatilpasning
1 Ringkøbing-Skjern	38	47	5	15	1	11	4	10
2 Vejen	27	20	12	11	36	19	5	3
3 Rebild	5	25	10	7	32	19	35	25
4 Lemvig	57	55	8	32	3	7	1	1
5 Thisted	33	32	1	3	10	3	42	43
6 Jammerbugt	21	13	4	6	9	9	67	59
7 Struer	51	41	15	48	6	5	9	16
8 Middelfart	8	27	16	22	48	19	14	39
9 Esbjerg	28	19	66	63	24	12	7	8
10 Skanderborg	20	21	39	56	50	19	13	12
11 Vesthimmerlands	70	76	23	39	11	4	19	13
12 Høje-Taastrup	7	7	78	78	70	19	3	4
13 Sønderborg	36	51	43	59	58	19	2	2
14 Odder	31	29	37	27	37	8	16	89
15 Holstebro	48	35	35	70	5	10	29	42
16 Syddjurs	2	1	13	20	60	19	77	85
17 Billund	17	28	18	47	12	19	49	88
18 Aabenraa	35	72	33	24	27	16	55	22
19 Skive	92	92	2	33	7	2	17	45
20 Nordfyns	71	57	19	10	43	19	43	31
21 Ballerup	13	14	74	72	78	19	12	15
22 Tønder	53	59	6	13	17	77	37	36
23 Vejle	40	34	40	65	46	67	6	18
24 Tårnby	3	2	71	49	78	19	68	27
25 Varde	80	66	7	17	31	83	18	17
26 Herning	67	58	50	55	22	15	32	21
27 Faxe	46	31	38	19	29	19	64	76
28 Hvidovre	16	11	80	73	28	19	48	49
29 Rødovre	22	12	87	85	78	19	15	9
30 Odsherred	56	45	9	1	68	19	66	67
31 Frederiksberg	1	3	93	93	78	19	41	5
32 Glostrup	11	9	79	76	78	19	40	26
33 Lejre	72	71	20	5	59	70	31	11
34 Sorø	24	15	52	38	63	19	65	65
35 Lyngby-Taarbæk	9	8	89	89	78	19	30	23
36 Køge	39	46	62	37	67	72	8	14
37 Frederikshavn	41	33	30	28	34	71	51	57
38 Herlev	14	18	69	46	78	19	53	52
39 Vordingborg	69	79	41	43	57	18	26	24
40 Stevns	77	67	14	2	49	19	75	55
41 Bornholm	6	22	25	14	40	69	93	91
42 Gladsaxe	15	5	85	86	78	19	44	30
43 Brønderslev	87	93	27	34	13	19	24	66
44 Helsingør	12	4	75	50	76	19	70	60
45 Randers	34	37	58	62	2	1	89	83

Grøn omstilling									
Placeringer	Ladepunkter pr. 1.000 indbyggere	Udvikling i ladepunkter pr. 1.000 indbyggere seneste 2 år	Solcelleanlæg pr. 1.000 indbyggere	Udvikling i solcelleanlæg pr. 1.000 indbyggere seneste 3 år	Kapacitet kW på landvindmøller pr. km ²	Udvikling i kapacitet kW på landvindmøller pr. km ² seneste 4 år	Understøtte den grønne omstilling	Klimaskikning og klimatilpasning	
46	Viborg	75	75	22	42	44	14	46	51
47	Horsens	30	30	51	68	72	66	20	35
48	Ikast-Brande	83	81	17	25	26	79	21	41
49	Gentofte	23	24	91	90	78	19	25	28
50	Morsø	47	63	11	30	8	87	76	56
51	Ringsted	10	10	65	60	55	19	88	74
52	Næstved	78	77	53	53	25	84	11	7
53	Haderslev	63	60	29	45	47	76	36	32
54	Mariagerfjord	84	87	21	26	14	6	85	71
55	Hjørring	29	36	36	44	18	80	71	81
56	Albertslund	25	23	90	91	78	19	50	20
57	Hillerød	45	43	67	67	65	19	58	33
58	Roskilde	18	17	63	23	56	91	60	69
59	Hedensted	73	74	3	8	45	75	62	58
60	Silkeborg	58	53	34	69	52	13	59	61
61	Favrskov	89	84	31	35	39	74	22	29
62	Allerød	88	80	45	29	51	19	56	40
63	Lolland	74	68	54	61	4	78	27	44
64	Norddjurs	50	38	47	57	35	19	81	87
65	Nyborg	32	44	64	75	21	19	83	79
66	Svendborg	60	62	55	77	30	19	61	53
67	Faaborg-Midtfyn	91	83	28	36	61	19	33	72
68	København	4	16	92	92	20	92	63	47
69	Furesø	49	65	72	58	78	19	47	38
70	Assens	81	86	26	51	41	85	38	19
71	Kalundborg	79	73	32	18	15	90	74	54
72	Fredericia	62	69	70	82	66	19	34	34
73	Fredensborg	66	56	76	66	78	19	28	48
74	Guldborgsund	37	40	49	54	38	82	73	64
75	Rudersdal	68	64	73	64	78	19	23	50
76	Odense	55	48	86	87	53	19	52	46
77	Aalborg	64	61	77	81	16	17	69	62
78	Ishøj	59	50	83	74	75	19	54	37
79	Solrød	19	6	42	41	71	93	87	92
80	Vallensbæk	93	90	84	83	77	19	10	6
81	Kolding	43	39	60	80	42	88	45	70
82	Gribskov	86	82	24	4	73	19	92	90
83	Egedal	82	78	46	16	74	19	78	80
84	Brøndby	52	42	88	84	78	19	39	73
85	Aarhus	26	26	81	88	62	68	57	68
86	Kerteminde	54	54	56	52	19	81	80	82
87	Frederikssund	85	88	48	9	69	19	86	75
88	Holbæk	65	70	57	31	23	89	72	86
89	Greve	76	85	59	21	64	19	90	84
90	Halsnæs	90	91	44	12	54	73	82	63
91	Hørsholm	44	52	82	79	78	19	79	78
92	Dragør	61	89	68	40	78	19	84	77
93	Slagelse	42	49	61	71	33	86	91	93

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Fokus: Digitalisering

I dagens globaliserede og teknologidrevne verden er digitale rammer afgørende for, at virksomheder kan trives og vokse i en kommune. Når en kommune prioriterer den digitale infrastruktur, services og kompetencer, skaber det et solidt fundament for både nye og etablerede virksomheder.

Adgang til stabil og sikker internet- og mobildækning muliggør problemfri kommunikation, hvilket er essentielt for virksomheders daglige drift, i forbindelsen mellem kunder, leverandører og samarbejdspartnere globalt. Og det er helt afgørende for, at de lokale virksomheder kan gøre brug af digitale teknologier fra de øverste hylder, fx kunstig intelligens, der drives fra eksterne datacentre. Adgang til højhastighedsbredbånd bliver i stigende grad en betingelse for at fungere i dagens samfund. Store dele af arbejdslivet, fritidsaktiviteter og offentlige services kan for mange kun fungere via en god forbindelse.

I en tid hvor digital omstilling er en nøgelfaktor for konkurrenceevne, kan manglende digitale rammer i en kommune føre til, at virksomheder mister konkurrencefordele og muligheder for vækst. Derfor er det essentielt, at kommuner prioriterer udviklingen af digitale infrastrukturer, digitale services, cybersikkerhed og kompetencer for at skabe et attraktivt og bæredygtigt erhvervmiljø, der kan tiltrække og fastholde virksomheder.

Den gode digitale brugeroplevelse er i sig selv vigtig for kommunens borgere og virksomheder i dagligdagen. En god, stabil og sikker digitalisering og anvendelse af nye teknologier, bl.a. understøttet af kunstig intelligens, bidrager til at fremme vækst, innovation og bosætning i hele landet. Det øger også arbejdsglæden og sparer tid for borgere, virksomheder og i forvaltningen.

Derfor foreslår Dansk Erhverv, at kommuner:

- **sikrer lokal udbygning af digital infrastruktur** ved at minimere tids- og ressourcekrævende sagsbehandling og omkostninger til at udrulle mobilnet og bredbåndsinfrastruktur ved at gøre den kommunale sagsbehandling mere smidig og ensartet i hele landet.
- styrker teknologiforståelse i grundskolen. Digitale medier og tjenester udgør en stor del af vores hverdag – både i skolen, i hjemmet, i fritiden og på arbejdet. Vi lever i et samfund, hvor det er altafgørende at have basale digitale kompetencer, og den dagligdag skal alle børn rustes til. Derfor foreslår Dansk Erhverv, **teknologiforståelse som fag i grundskolen**.
- **øger brugen af offentligt data i landets virksomheder**. Dansk Erhvervs undersøgelser viser, at mere end 4 ud af 5 medlemsvirksomheder bruger internt data i dag, mens kun 2 ud af 5 medlemsvirksomheder bruger data fra offentlige kilder. Derfor foreslår Dansk Erhverv, at kommunerne tænker dette ind som en del af den lokale digitale infrastruktur.
- udvikler og vedligeholder **brugervenlige digitale løsninger** for både virksomheder og borgere, herunder med anvendelse af kunstig intelligens.

Til at afdække rammevilkåret Digitalisering i kommunerne, har vi valgt at se på tre statistiske indikatorer og to spørgeskemaindikatorer, som beskrives nedenfor.

De tre statistiske indikatorer er:

- 1) **Adgang til mobilt bredbånd minimum 30 Mbit/s download:** Mobilt bredbånd kan give hurtig adgang til internettet fx til mobil, router, tablet eller bærbare pc. Dækningsprocenterne angiver hvor meget af kommunens areal, der er dækket af mindst fire operatører ved en hastighed på 30 Mbit/s.

Førstepladsen deles af Ballerup, Glostrup, Herlev, Hvidovre og Vallensbæk, som alle har 100 pct. af deres kommunes areal dækket af mindst fire operatører ved en hastighed på 30 Mbit/s. Seks kommuner placerer sig på sjette pladsen, hvor alle kommuner har 99 pct. af deres kommunes areal dækket.

- 2) **Fastnet bredbånd 100 Mbit/s download:** Andel boliger og virksomheder, som har adgang til mindst 100 Mbit/s download.

I Morsø har 100 pct. af kommunens boliger og virksomheder adgang til 100 Mbit/s download. Det placerer kommunen på førstepladsen. Frederikshavn ligger på andenpladsen med 99,94 pct.

- 3) **Fastnet bredbånd 1.000 Mbit/s download:** Andel boliger og virksomheder, som har adgang til 1.000 Mbit/s download.

Morsø ligger også her på førstepladsen, da 100 pct. af kommunens boliger og virksomheder også har adgang til 1.000 Mbit/s download. Frederikshavn ligger også her på andenpladsen, da 99,94 pct. af kommunens boliger og virksomheder også har adgang til 100 Mbit/s download.

De to spørgeskema-indikatorer er:

- 1) **Brugervenlige digitale services og løsninger:** Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats ift. brugervenlige digitale services og løsninger, fx digital sagsbehandling.

Virksomhederne i Ringkøbing-Skjern svarer i gennemsnit 5,6 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer kommunen på førstepladsen. Høje-Taastrup ligger på andenpladsen. Her svarer virksomhederne i gennemsnit 5,5.

- 2) **Adgang til internet og mobildækning af høj kvalitet:** Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats ift. adgang til internet og mobildækning af høj kvalitet.

Virksomhederne i Odder svarer i gennemsnit 5,964 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed på området. Det placerer kommunen på en førsteplads. På andenpladsen ligger Tårnby med en tilfredshed på 5,958.

Samlet set er Varde den kommune, der i gennemsnit placerer sig højest på tværs af alle indikatorer under rammevilkåret Digitalisering. Varde ligger i den bedste tredjedel på alle indikatorer under Digitalisering, bortset fra indikatoren vedr. mobilt bredbånd, hvor kommunen ligger i den midterste tredjedel. Haderslev ligger på andenpladsen for rammevilkåret Digitalisering.

Tabel 6 nedenfor viser alle kommuners placeringer for Digitalisering som helhed og for hver af de fem indikatorer.

Tabel 6: **Placeringer på rammevilkåret Digitalisering**

Placeringer	Adgang til mobilt bredbånd Minimum 30 Mbit/s download	Adgang til fastnet bredbånd Minimum 100 Mbit/s download	Adgang til fastnet bredbånd 1.000 Mbit/s download	Tilfredshed med brugervenlige digitale services og løsninger	Tilfredshed med adgang til internet og mobildækning af høj kvalitet
1 Varde	46	6	3	6	7
2 Haderslev	16	3	20	22	25
3 Solrød	6	5	35	20	36
4 Vejen	46	11	5	3	43
5 Fredericia	22	10	6	58	13
6 Tønder	22	14	13	36	32
7 Esbjerg	46	4	8	16	44
8 Aarhus	16	15	16	38	38
9 Morso	16	1	1	52	55
10 Vallensbæk	1	36	59	9	21
11 Køge	75	13	11	8	19
12 Hjørring	53	9	7	29	30
13 København	6	37	44	30	18
14 Odder	46	26	51	17	1
15 Næstved	62	27	47	5	3
16 Sønderborg	22	16	84	11	12
17 Hvidovre	1	25	77	33	10
18 Gentofte	12	54	48	19	14
19 Rødovre	6	47	71	23	6
20 Horsens	53	31	22	18	29
21 Kolding	62	8	4	51	31
22 Ishøj	12	39	81	15	11
23 Billund	30	19	18	68	26
24 Vejle	62	28	19	13	41
25 Skanderborg	87	18	12	10	40
26 Kalundborg	30	23	17	74	27
27 Ballerup	1	63	74	26	8
28 Hedensted	22	46	26	56	22
29 Thisted	53	7	30	42	42
30 Nyborg	35	22	21	80	17
31 Frederikshavn	53	2	2	73	45
32 Favrskov	77	42	36	7	16
33 Gladsaxe	12	40	53	14	62
34 Albertslund	16	55	80	4	28
35 Frederiksberg	6	57	55	32	34
36 Lemvig	83	38	27	24	15
37 Aabenraa	53	24	23	67	23
38 Aalborg	53	12	9	66	54
39 Høje-Taastrup	30	79	78	2	9
40 Middelfart	70	33	39	54	4
41 Slagelse	35	17	10	77	64
42 Odsherred	12	21	14	82	80
43 Ringkøbing-Skjern	53	89	61	1	5
44 Norddjurs	70	35	49	12	46
45 Vordingborg	35	62	40	41	37
46 Brønderslev	62	20	15	69	50
47 Nordfyns	46	32	24	53	63
48 Silkeborg	91	34	32	31	35
49 Ikast-Brande	90	58	33	25	20
50 Lolland	46	48	28	40	65
51 Assens	30	52	34	28	84

Digitalisering Placeringer	Adgang til mobilt bredbånd Minimum 30 Mbit/s download	Adgang til fastnet bredbånd Minimum 100 Mbit/s download	Adgang til fastnet bredbånd 1.000 Mbit/s download	Tilfredshed med bru- gervenlige digitale services og løsninger	Tilfredshed med ad- gang til internet og mobildækning af høj kvalitet
52 Brøndby	6	69	57	44	53
53 Herning	87	60	38	21	24
54 Faaborg-Midtfyn	77	29	37	35	68
55 Odense	22	50	83	57	39
56 Viborg	87	41	41	49	33
57 Greve	6	45	66	88	52
58 Guldborgsund	16	53	31	87	76
59 Herlev	1	44	75	63	81
60 Skive	35	68	46	65	58
61 Tårnby	93	65	50	64	2
62 Randers	30	64	58	48	77
63 Allerød	35	81	72	39	51
64 Holbæk	62	43	52	55	73
65 Glostrup	1	88	90	59	48
66 Ringsted	77	51	29	70	59
67 Vesthimmerlands	35	66	56	47	83
68 Struer	22	77	67	46	82
69 Roskilde	16	49	69	89	72
70 Sorø	70	72	43	61	49
71 Furesø	46	73	70	37	71
72 Fredensborg	35	84	73	27	79
73 Rudersdal	35	87	85	43	56
74 Hørsholm	22	75	64	84	67
75 Jammerbugt	83	30	25	85	89
76 Faxe	62	61	42	79	69
77 Rebild	70	71	54	62	60
78 Holstebro	62	82	65	50	61
79 Svendborg	53	76	60	90	47
80 Halsnæs	62	85	62	34	85
81 Kerteminde	22	70	68	86	88
82 Syddjurs	77	67	45	81	66
83 Lejre	53	59	91	78	75
84 Halsingør	35	78	87	76	91
85 Lyngby-Taarbæk	91	86	76	45	70
86 Stevns	35	74	82	91	87
87 Mariagerfjord	83	80	63	71	78
88 Egedal	35	91	79	83	93
89 Frederikssund	75	92	86	72	57
90 Bornholm	83	56	93	92	74
91 Hillerød	77	90	88	60	90
92 Dragør	70	83	92	75	86
93 Gribskov	77	93	89	93	92

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Offentlig-privat samarbejde

Når det handler om at sikre og udvikle vores velfærdssamfund, er der få områder, der er lige så vigtige som offentlig-privat samarbejde. Private virksomheder, selvejende organisationer og civilsamfundet bidrager hver dag med kvalitet og innovation til opgaveløsningen i det offentlige. Det giver valgfrihed og bedre løsninger for borgerne.

Den enkelte kommune bør stille efter at skabe de bedste forudsætninger for offentlig-privat samarbejde i samarbejde med det lokale erhvervsliv. En forudsætning for et succesfuldt offentlig-privat samarbejde er en god dialog mellem kommuner og virksomheder. Der er gevinster for begge parter, hvis kommunen i højere grad tager en partnerskabstilgang til samarbejdet og bliver indkøber fremfor producent og leverandør. Det vil gøre det muligt at indarbejde nye løsninger, sikre den nyeste viden og teknologi kommer i spil i opgaveløsningen til gavn for borgerne, og give leverandørerne et stærkt fundament at bygge videre på i form af samarbejde med andre kommuner eller sågar udlandet til glæde for hele samfundet.

Rundt om i Danmark, og i alle dele af den offentlige sektor, vrimler det med eksempler på offentlige myndigheder, der går fordomsfrit til værks i samarbejdet med private aktører. Og som sammen med det private finder nye løsninger og indfrier danskernes høje forventninger til velfærden. Men der er en vedvarende udfordring med at udbrede de gode erfaringer. De gode eksempler skal i højere grad finde vej over kommunegrænserne, så nabokommunerne også får udbytte af de løsninger og erfaringer som er skabt, og ser potentialerne og gevinsterne ved at investere i samarbejde.

Når vi samarbejder, nytænker, digitaliserer og innoverer, vil vi udløse det enorme potentiale – blandt andet i forhold til eksport – der er i øget offentlig-privat samarbejde. Sagt på en anden måde: Vi tror på, at værdi skabes sammen. Gennem offentlig-privat samarbejde og en strategisk tilgang til indkøb med fokus på værdiskabelse og bæredygtighed kan vi sikre, at Danmark får mest værdi for pengene og at dansk konkurrenceevne styrkes.

Til at afdække rammevilkåret Offentlig-privat samarbejde i kommunerne, har vi valgt at se på ni statistiske indikatorer og en spørgeskema-indikator, som beskrives nedenfor.

De ni statistiske indikatorer er:

- 1) **Udvikling i IKU seneste 4 år.** Indikatoren for konkurrenceudsættelse (IKU) udtrykker andelen af kommunens konkurrenceegnede opgaver, der faktisk kommer i udbud blandt private og offentlige aktører i forhold til kommunens samlede udbudseggede opgaver. Nøgletallet indikerer dermed i hvilken grad, kommunen markedsprøver opgaver og lader private aktører byde ind på opgaveløsningen.

Gribskov har haft en positiv udvikling i den overordnede IKU på 8,8 procentpoint de seneste 4 år. Det placerer kommunen på en førsteplads. Dragør indtager andenpladsen med en udvikling på 5,1 procentpoint.

- 2) **Udvikling i IKU for byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger seneste 4 år** (hovedkonto 0).

Helsingør har haft en positiv udvikling i IKU for byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger på 24,5 procentpoint de seneste 4 år. Det placerer kommunen på førstepladsen. Assens indtager andenpladsen med en udvikling på 18,9 procentpoint.

- 3) **Udvikling i IKU for trafik og infrastruktur seneste 4 år** (hovedkonto 2).

Halsnæs har haft en positiv udvikling i IKU for trafik og infrastruktur på 49,5 procentpoint de seneste 4 år, hvilket placerer kommunen på førstepladsen. Ikast-Brande indtager andenpladsen med en udvikling på 48,6 procentpoint.

- 4) **Udvikling i IKU for undervisning og kultur seneste 4 år** (hovedkonto 3).

Jammerbugt har haft en positiv udvikling i IKU for undervisning og kultur på 15,2 procentpoint seneste 4 år. Det placerer kommunen på førstepladsen. Mariagerfjord indtager andenpladsen med en udvikling på 13,2 procentpoint.

- 5) **Udvikling i IKU for sundhed seneste 4 år** (hovedkonto 4).

Dragør har haft en positiv udvikling i IKU for sundhed på 10,5 procentpoint de seneste 4 år. Det placerer kommunen på førstepladsen. Varde indtager andenpladsen med en udvikling på 8,6 procentpoint.

- 6) **Udvikling i IKU for sociale opgaver og beskæftigelse seneste 4 år** (hovedkonto 5).

Gribskov har haft en positiv udvikling i IKU for sociale opgaver og beskæftigelse de seneste 4 år. Det placerer kommunen på førstepladsen. Haderslev indtager andenpladsen med en udvikling på 7,5 procentpoint.

- 7) **Udvikling i IKU for fællesudgifter og administration m.v. seneste 4 år** (hovedkonto 6).

Nordfyns Kommune har haft en positiv udvikling i IKU for fællesudgifter og administration m.v. på 10,7 procentpoint de seneste 4 år. Det placerer kommunen på førstepladsen. Dragør indtager andenpladsen med en udvikling på 9,9 procentpoint.

- 8) **Andel af udgifter til ledelse og administration:** Kommunens udgifter til ledelse og administration pr. indbygger som andel af udgifter i alt pr. indbygger. Jo lavere andel en kommune har, jo højere placering.

I Horsens udgør udgifter til ledelse og administration pr. indbygger 8,2 pct. af kommunens samlede udgifter pr. indbygger. Det placerer kommunen på førstepladsen. Gentofte indtager andenpladsen med en andel på 8,4 pct.

- 9) **Udvikling i udgifter til ledelse og administration seneste 3 år:** Denne indikator indgår i undersøgelsen for at komplimentere kommuner, der ikke nødvendigvis ligger lavt på andel af udgifter til ledelse og administration, men som er inde i en positiv udvikling.

Fredensborg har haft et fald på 2,5 procentpoint i udgifter til ledelse og administration som andel af samlede udgifter de seneste 3 år. Det placerer kommunen på førstepladsen. Hørsholm indtager andenpladsen med et fald på 2,3 procentpoint.

Spørgeskema-indikatoren er:

- 1) **Kommunens prioritering af kvalitet, når den køber ind:** Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats ift. at prioritere kvalitet, når den køber ind.

Virksomhederne i Rødovre svarer i gennemsnit 5,14 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer kommunen på en førsteplads. Virksomhederne i Gentofte svarer i gennemsnit 5,07, hvilket placerer kommunen på andenpladsen.

Samlet set er Assens den kommune, der i gennemsnit placerer sig højest på tværs af alle indikatorerne under rammevilkåret Offentlig-privat samarbejde. Assens ligger blandt den bedste tredjedel på alle indikatorer under Offentlig-privat samarbejde, bortset fra indikatoren Kommunens prioritering af kvalitet, når den køber ind, hvor Assens ligger i den midterste tredjedel og indikatoren Udvikling i IKU for fællesudgifter og administration m.v. de seneste 4 år, hvor Assens ligger nummer 80. Nordfyns Kommune indtager andenpladsen for rammevilkåret Offentlig-privat samarbejde.

Tabel 7 nedenfor viser alle kommuners placeringer for Offentlig-privat samarbejde som helhed og for hver af de ti indikatorer.

Tabel 7: **Placeringer på rammevilkåret Offentlig-privat samarbejde**

Offentlig-privat samarbejde		Udvikling i IKU seneste 4 år	Udvikling i IKU for byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger seneste 4 år	Udvikling i IKU for trafik og infrastruktur seneste 4 år	Udvikling i IKU for undervisning og kultur seneste 4 år	Udvikling i IKU for sundhed seneste 4 år	Udvikling i IKU for sociale opgaver og beskæftigelse seneste 4 år	Udvikling i IKU for fællesudgifter og administration m.v. seneste 4 år	Andel af udgifter til ledelse og administration	Udvikling i udgifter til ledelse og administration seneste 3 år	Kommunens prioritering af kvalitet, når den køber ind
Placeringer											
1	Assens	9	2	31	5	3	23	80	9	3	53
2	Nordfyns	8	11	62	27	15	17	1	32	42	35
3	Horsens	13	70	60	46	30	5	8	1	6	14
4	Frederiksberg	14	45	22	18	43	17	76	13	30	22
5	Gribskov	1	65	4	48	17	1	41	16	15	92
6	Lemvig	16	14	17	93	43	6	11	62	33	6
7	Rødovre	12	62	45	36	82	11	7	24	25	1
8	Lejre	10	44	10	11	33	35	23	85	28	38
9	Gentofte	36	31	29	38	5	57	65	2	55	2
10	Dragør	2	69	9	8	1	32	2	92	19	93
11	Faxe	25	84	65	13	10	8	58	25	13	32

Offentlig-privat samarbejde											
Placeringer	Udvikling i IKU seneste 4 år	Udvikling i IKU for byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger seneste 4 år	Udvikling i IKU for trafik og infrastruktur seneste 4 år	Udvikling i IKU for undervisning og kultur seneste 4 år	Udvikling i IKU for sundhed seneste 4 år	Udvikling i IKU for sociale opgaver og beskæftigelse seneste 4 år	Udvikling i IKU for fællesudgifter og administration m.v. seneste 4 år	Andel af udgifter til ledelse og administration	Udvikling i udgifter til ledelse og administration seneste 3 år	Kommunens prioritering af kvalitet, når den køber ind	
12	Mariagerfjord	7	15	20	2	35	20	75	61	84	15
13	Gladsaxe	34	12	23	53	46	60	54	20	10	30
14	Kolding	16	50	51	20	18	44	6	69	53	17
15	Haderslev	3	26	11	6	79	2	90	75	56	5
16	Ringsted	4	13	5	33	87	14	14	87	22	76
17	Kalundborg	4	74	30	41	12	3	62	12	37	88
18	Rebild	25	48	80	25	73	29	9	38	17	21
19	Fredensborg	51	29	52	9	7	32	93	17	1	82
20	Sønderborg	43	24	19	72	12	52	31	27	29	72
21	Syddjurs	36	54	90	32	11	28	10	33	9	84
22	Brøndby	36	83	16	35	8	39	33	59	73	9
23	Sorø	11	10	6	57	-	21	86	65	38	65
24	Jammerbugt	89	36	48	1	19	93	11	23	68	29
25	Roskilde	29	72	84	65	25	6	38	4	59	44
26	Holstebro	40	60	63	51	83	41	17	8	27	37
27	Aalborg	64	90	75	36	28	47	13	3	24	47
28	Vejen	25	21	54	76	43	14	51	77	64	13
29	Vallensbæk	14	66	7	72	91	10	27	89	52	11
30	Herlev	23	17	3	76	20	71	4	84	92	50
31	Høje-Taastrup	48	7	72	52	4	66	77	39	77	3
32	Guldborgsund	6	5	82	85	58	4	3	42	75	85
33	Slagelse	35	27	49	41	40	38	41	7	82	86
34	Norddjurs	25	55	41	60	72	27	16	67	35	48
35	Skive	43	75	59	49	38	40	17	30	41	54
36	Isøj	23	30	31	7	90	53	52	70	80	12
37	Faaborg-Midtfyn	21	52	8	63	52	49	43	35	40	87
38	Nyborg	31	35	38	49	48	23	37	86	47	57
39	Vejle	55	40	55	24	29	58	74	29	71	16
40	Helsingør	31	1	20	89	75	55	52	50	16	66
41	Ringkøbing-Skjern	53	16	50	46	54	50	85	18	83	4
42	Odense	57	28	58	13	85	60	50	28	8	74
43	Struer	57	25	46	10	14	66	72	74	89	8
44	Ikast-Brande	18	3	2	88	40	64	58	41	67	81
45	Hedensted	22	89	26	16	78	16	71	72	45	36
46	Lyngby-Taarbæk	18	63	39	62	33	8	54	88	58	52
47	Vesthimmerlands	83	19	15	90	48	84	88	26	4	18
48	København	29	8	33	33	81	13	89	60	81	49
49	Esbjerg	67	77	60	53	80	55	32	15	12	25
50	Billund	59	47	13	22	26	76	23	82	78	51
51	Randers	55	32	79	29	62	44	79	6	11	80
52	Lolland	43	57	77	38	40	31	38	11	74	69
53	Ballerup	40	59	70	4	55	30	92	63	46	23
54	Halsnæs	18	92	1	21	21	19	84	52	88	89
55	Køge	67	37	34	26	23	77	43	68	85	27
56	Rudersdal	40	49	74	29	57	22	68	51	44	56
57	Hvidovre	50	51	18	79	88	47	30	31	26	71
58	Holbæk	43	22	88	3	71	82	14	45	34	90
59	Thisted	83	42	44	56	65	91	33	21	31	28
60	Frederikshavn	39	33	12	64	63	42	63	48	48	83
61	Skanderborg	71	56	27	75	69	72	38	46	7	40
62	Odsherred	43	64	23	23	70	54	69	58	20	79
63	Hillerød	49	20	27	15	37	78	61	83	57	77
64	Fredericia	31	23	67	44	48	12	81	71	69	60

Offentlig-privat samarbejde		Udvikling i IKU seneste 4 år	Udvikling i IKU for byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger seneste 4 år	Udvikling i IKU for trafik og infrastruktur seneste 4 år	Udvikling i IKU for undervisning og kultur seneste 4 år	Udvikling i IKU for sundhed seneste 4 år	Udvikling i IKU for sociale opgaver og beskæftigelse seneste 4 år	Udvikling i IKU for fællesudgifter og administration m.v. seneste 4 år	Andel af udgifter til ledelse og administration	Udvikling i udgifter til ledelse og administration seneste 3 år	Kommunens prioritering af kvalitet, når den køber ind
Placeringer											
65	Brønderslev	71	80	35	57	6	62	81	19	62	34
66	Favrskov	59	85	64	41	61	58	23	57	36	24
67	Tårnby	51	79	40	65	32	23	33	66	90	31
68	Viborg	80	78	91	12	64	66	78	10	14	20
69	Odder	79	9	67	71	27	78	43	54	49	46
70	Næstved	59	88	25	45	83	36	63	34	65	33
71	Herning	73	43	70	69	76	70	27	36	50	19
72	Albertslund	62	61	43	19	39	65	57	73	76	39
73	Silkeborg	78	73	47	59	16	78	65	14	63	42
74	Vordingborg	86	34	89	69	65	23	91	5	23	64
75	Hørsholm	82	71	14	61	92	90	19	64	2	58
76	Aabenraa	64	91	85	82	86	32	43	43	21	7
77	Hjørring	64	37	86	80	53	44	54	40	43	62
78	Greve	90	45	93	74	23	88	20	49	18	78
79	Middelfart	87	18	42	86	65	86	43	56	54	41
80	Svendborg	63	41	72	83	60	50	49	37	66	61
81	Glostrup	75	68	66	31	31	75	43	79	70	45
82	Varde	92	87	87	92	2	87	5	53	72	10
83	Morsø	77	86	53	65	65	74	22	55	39	55
84	Stevns	85	6	80	16	47	92	29	81	86	70
85	Kerteminde	87	53	37	53	76	82	87	47	5	67
86	Tønder	70	37	69	87	36	66	26	76	87	43
87	Furesø	81	58	36	84	89	81	21	78	61	26
88	Egedal	53	76	56	91	9	36	36	93	93	75
89	Frederikssund	75	93	57	28	74	73	69	44	51	68
90	Solrød	69	4	76	81	51	63	83	91	60	73
91	Aarhus	73	81	83	38	56	42	58	80	91	59
92	Bornholm	91	67	77	76	59	89	73	22	32	91
93	Allerød	93	82	92	65	22	85	65	90	79	63

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet Metode.

Skat og administration

Det danske skattesystem er et af de mest centrale rammevilkår for erhvervslivet i Danmark. Skat er en omkostning og indgår som en væsentlig konkurrenceparameter, ikke kun på internationalt plan, men også mellem kommuner.

Afgiftsniveauet i en kommune kan tiltrække og fastholde virksomheder, eller hvis det er for højt, få virksomheder til at flytte. Fastholdelse af virksomheder bidrager til lokal vækst og beskæftigelse.

Effektiv og gennemsigtig administration er ligeledes afgørende for virksomheders trivsel. Rimelige sagsbehandlingstider for erhvervsbyggeri og andre administrative processer er nødvendige, så virksomheder hurtigt kan få godkendt deres projekter og fokusere på vækst og innovation i stedet for bureaukratiske processer. Dette er særligt gældende for den grønne omstilling, som desværre er præget af bureaukrati, der hæmmer fremfor at fremme

udviklingen. Lige fra godkendelse af havvindmølleparker, solceller og landvindmøller til mulighederne for at søge tilskud til energieffektiviserende tiltag, mødes virksomhederne af komplekse administrative krav og lange sagsbehandlingstider. Dette forsinker implementeringen af vedvarende energi i en tid, hvor accelerering af den grønne omstilling er nødvendig.

Kommuner, der prioriterer en effektiv og erhvervsvenlig administration, kan dermed skabe et attraktivt erhvervs-klima. Dette vil ikke blot lette virksomhedernes daglige drift, men også fremme investeringer og økonomisk udvikling. Samlet set er et konkurrencedygtigt skattesystem og en effektiv administration fundamentale for, at virksomheder kan trives og bidrage til samfundets bæredygtige vækst.

Til at afdække rammevilkåret Skat og Administration i kommunerne, har vi valgt at se på ni statistiske indikatorer og én spørgeskema-indikator, som beskrives nedenfor.

De ni statistiske indikatorer er:

- 1) **Kommuneskat.** Jo lavere kommuneskat en kommune har, jo bedre placering. Med en kommuneskat på 23,36 pct. indtager Rudersdal førstepladsen. Vejle indtager andenpladsen med en kommuneskat på 23,40 pct.
- 2) **Grundskyld.** Jo lavere grundskyld en kommune har, jo bedre placering. Med en grundskyld på 0,3 pct. indtager Frederiksberg førstepladsen. Brøndby indtager andenpladsen med en grundskyld på 0,5 pct.
- 3) **Dækningsafgift.** Jo lavere dækningsafgift en kommune har, jo bedre placering. 60 kommuner i Danmark har ingen dækningsafgift. De 60 kommuner deler førstepladsen.
- 4) **Sagsbehandlingstid for etagebyggeri til erhverv.** Gennemsnitlig sagsbehandlingstid for etagebyggeri til erhverv i dage. Servicemål er 55 dage. Jo lavere sagsbehandlingstid, jo bedre placering. Vallensbæk indtager førstepladsen med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 3 dage. Odder indtager andenpladsen med 5 dage.
- 5) **Udvikling i sagsbehandlingstid for etagebyggeri til erhverv seneste 4 år.** Denne indikator indgår i undersøgelsen for at komplimentere kommuner, der ikke nødvendigvis har en lav sagsbehandlingstid, men som er inde i en positiv udvikling.

Hvidovre har sænket sin gennemsnitlige sagsbehandlingstid med 151 dage over de seneste 4 år. Derfor indtager kommunen førstepladsen. Det er på trods af, at Hvidovre har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 36 dage, hvilket giver kommunen en 32. plads. Fredensborg indtager andenpladsen med et fald i sagsbehandlingstiden på 92 dage og lander med de seneste tal på en sagsbehandlingstid på 56 dage (53. plads).

- 6) **Sagsbehandlingstid for miljøgodkendelser (Bilag 1 virksomhed).** Gennemsnitlig sagsbehandlingstid i for miljøgodkendelser (Bilag 1 virksomhed) i dage. Servicemål er 200 dage. I denne indikator indgår data for 21 kommuner.

Vejen indtager førstepladsen med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 1 dag. Guldborgsund indtager andenpladsen med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 28 dage.

- 7) **Udvikling i sagsbehandlingstid for miljøgodkendelser (Bilag 1 virksomhed) seneste 4 år.** Denne indikator indgår i undersøgelsen for at complimentere kommuner, der ikke nødvendigvis har en lav sagsbehandlingstid, men som er inde i en positiv udvikling. I denne indikator indgår 7 kommuner.

Herning indtager førstepladsen med en nedgang i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på 180 dage de seneste 4 år. I 2023 ligger den dermed på 98 dage. Vordingborg indtager andenpladsen med en nedgang på 119 dage. I 2023 ligger den gennemsnitlige sagsbehandlingstid dermed på 82 dage.

- 8) **Sagsbehandlingstid for miljøgodkendelser (Bilag 2 virksomhed).** Gennemsnitlig sagsbehandlingstid i 2023 for miljøgodkendelser (Bilag 2 virksomhed) i dage. Servicemål er 130 dage. I denne indikator indgår data for 47 kommuner.

Kolding indtager førstepladsen med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 20 dage. Kalundborg indtager andenpladsen med 23 dage.

- 9) **Udvikling i sagsbehandlingstid for miljøgodkendelser (Bilag 2 virksomhed) seneste 4 år.** Denne indikator indgår i undersøgelsen for at complimentere kommuner, der ikke nødvendigvis har en lav sagsbehandlingstid, men som er inde i en positiv udvikling. I denne indikator indgår 37 kommuner.

Kalundborg indtager førstepladsen med en nedgang i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på 411 dage de seneste 4 år. I 2023 ligger den som nævnt på 23 dage. Kolding indtager andenpladsen med en nedgang på 179 dage.

Spørgeskema-indikatoren er:

- 1) **Effektiv kommunal administration.** Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats ift. effektiv kommunal administration.

Virksomhederne i Rødovre svarer i gennemsnit 5,5 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer kommunen på en førsteplads. Virksomhederne i Lemvig svarer i gennemsnit 5,0, hvilket placerer kommunen på andenpladsen.

Samlet set er Vejen den kommune, der i gennemsnit placerer sig højest på tværs af alle indikatorerne under rammevilkåret Skat og administration. Vejen ligger blandt den bedste tredjedel på fem af indikatorerne, i den midterste tredjedel i to af indikatorerne og i den dårligste tredjedel i to af indikatorerne. Der er ingen data for Vejen på indikatoren Udvikling i gns. Sagsbehandlingstid for miljøgodkendelser (Bilag 1 virksomhed) de seneste 4 år. Aabenraa indtager andenpladsen for rammevilkåret Skat og administration.

Tabel 8 nedenfor viser alle kommuners placeringer for Skat og administration som helhed og for hver af de ti indikatorer.

Tabel 8: **Placeringer på rammevilkåret Skat og administration**

Placeringer	Kommuneskat	Grundskyld	Dækningsafgift	Sagsbehandlingstid for etagebyggeri (til erhverv)	Udvikling i sagsbehandlingstid for etagebyggeri (til erhverv seneste 4 år)	Sagsbehandlingstid for miljøgodkendelser (Bilag 1 virksomhed)	Udvikling i sagsbehandlingstid for miljøgodkendelser (Bilag 2 virksomhed) seneste 4 år	Sagsbehandlingstid for miljøgodkendelser (Bilag 2 virksomhed)	Udvikling i sagsbehandlingstid for miljøgodkendelser (Bilag 2 virksomhed) seneste 4 år	Effektiv kommunal administration
1 Vejlen	35	43	1	7	19	1	-	47	36	3
2 Aabenraa	51	24	1	10	19	-	-	23	6	38
3 Aarhus	13	10	69	22	8	18	7	22	20	46
4 Næstved	21	50	1	32	52	4	-	31	21	8
5 Glostrup	16	13	82	10	6	-	-	-	-	21
6 Ikast-Brande	24	44	1	49	26	-	-	-	-	4
7 Herning	36	52	1	62	52	14	1	18	4	12
8 Esbjerg	63	52	1	15	46	3	4	26	14	33
9 Middelfart	63	18	1	22	46	-	-	30	16	11
10 Odder	24	80	1	2	38	-	-	-	-	13
11 Struer	29	84	1	5	30	-	-	-	-	9
12 Faxe	63	28	1	6	30	-	-	29	22	32
13 Solrød	20	26	1	37	9	-	-	-	-	67
14 Favrskov	57	55	1	3	15	-	-	-	-	30
15 Kalundborg	9	89	1	45	26	-	-	2	1	42
16 Skanderborg	73	37	1	10	16	-	-	32	28	20
17 Ringkøbing-Skjern	21	87	1	45	52	17	-	5	9	10
18 Vordingborg	85	76	1	25	11	12	2	12	8	45
19 Vejle	2	54	1	22	57	-	-	45	35	16
20 Odense	40	8	1	71	75	5	-	14	12	43
21 Billund	7	21	1	38	59	-	-	33	24	57
22 Tønder	29	57	1	27	62	-	-	24	26	15
23 Kolding	40	60	85	19	34	9	6	1	2	47
24 Ishøj	21	13	75	19	16	-	-	-	-	40
25 Svendborg	85	40	1	4	21	-	-	-	-	34
26 Køge	28	5	1	87	88	-	-	4	5	35
27 Holstebro	40	65	1	34	30	11	-	-	-	41
28 Viborg	40	65	1	43	35	19	-	10	3	73
29 Sønderborg	57	76	1	13	49	8	3	35	24	56
30 Ringsted	77	19	1	52	6	-	-	17	-	54
31 Vesthimmerlands	85	46	1	25	10	-	-	-	-	29
32 Thisted	40	63	1	8	52	-	-	16	17	68
33 Vallensbæk	51	37	80	1	23	-	-	-	-	7
34 Lejre	34	48	1	18	43	-	-	-	-	62
35 Morsø	63	82	1	8	46	-	-	19	-	25
36 Stevns	73	32	1	19	3	-	-	-	-	82
37 Lemvig	39	83	1	51	64	-	-	9	-	2
38 Mariagerfjord	71	85	1	40	5	-	-	15	19	50
39 Tårnby	8	10	78	79	13	-	-	-	-	28
40 Varde	24	93	1	35	40	20	-	38	29	48
41 Høje-Taastrup	16	12	77	56	64	-	-	26	-	5
42 Egedal	57	40	1	27	12	-	-	-	-	83
43 Hvidovre	36	13	71	32	1	-	-	-	-	69
44 Silkeborg	40	59	1	40	70	-	-	11	15	60
45 Gladsaxe	3	9	87	67	69	-	-	5	-	22

Skat og administration		Kommuneskat	Grundskyld	Dækningsafgift	Sagsbehandlingstid for etagebyggeri til erhverv	Udvikling i sagsbehandlingstid for etagebyggeri til erhverv seneste 4 år	Sagsbehandlingstid for miljøgodkendelser (Bilag 1 virksomhed)	Udvikling i sagsbehandlingstid for miljøgodkendelser (Bilag 2 virksomhed) seneste 4 år	Sagsbehandlingstid for miljøgodkendelser (Bilag 2 virksomhed)	Udvikling i sagsbehandlingstid for miljøgodkendelser (Bilag 2 virksomhed) seneste 4 år	Effektiv kommunal administration
Placeringer											
46	Gentofte	11	3	92	59	26	-	-	-	39	
47	Frederiksberg	15	1	64	89	35	-	-	-	27	
48	Hedensted	49	26	1	77	82	21	41	27	24	
49	Furesø	19	19	63	16	59	-	-	-	58	
50	Roskilde	27	22	75	31	23	-	25	23	86	
51	Rødovre	57	24	73	45	35	-	-	-	1	
52	Fredensborg	29	32	74	53	2	-	-	-	51	
53	Rudersdal	1	48	84	61	29	-	-	-	18	
54	Faaborg-Midtfyn	77	35	1	74	23	-	-	-	31	
55	Greve	13	7	61	75	18	-	44	-	64	
56	Horsens	56	39	1	53	64	-	37	29	44	
57	Sorø	85	50	1	39	52	-	21	-	37	
58	København	3	3	91	85	62	13	36	31	79	
59	Haderslev	85	71	1	13	58	-	-	-	17	
60	Hjørring	84	88	1	50	30	-	5	7	66	
61	Rebild	70	42	1	68	43	-	-	-	26	
62	Herlev	5	6	86	59	49	-	-	-	49	
63	Gribskov	36	60	1	62	22	-	-	-	81	
64	Skive	40	67	1	27	59	-	-	-	70	
65	Brøndby	10	2	90	70	42	-	-	-	53	
66	Frederikshavn	82	75	1	43	71	15	20	11	84	
67	Norddjurs	73	90	1	27	4	-	-	-	75	
68	Holbæk	29	30	1	81	76	-	46	37	85	
69	Nyborg	85	72	1	65	13	-	-	-	59	
70	Aalborg	51	22	81	73	49	-	28	18	74	
71	Fredericia	40	73	89	71	79	10	3	12	71	
72	Brønderslev	85	91	1	40	67	-	-	-	19	
73	Assens	77	63	1	57	83	-	-	-	23	
74	Randers	63	78	72	45	38	-	13	10	87	
75	Jammerbugt	57	74	1	80	86	7	39	-	65	
76	Ballerup	40	32	79	66	84	-	-	-	6	
77	Lyngby-Taarbæk	12	17	93	81	77	-	-	-	36	
78	Syddjurs	71	79	1	53	73	16	-	-	76	
79	Frederikssund	63	68	1	86	89	-	5	-	61	
80	Guldborgsund	63	86	1	84	81	2	43	34	88	
81	Kerteminde	77	70	62	16	43	-	40	33	89	
82	Lolland	85	92	1	58	67	-	42	32	72	
83	Albertslund	51	44	69	81	79	-	-	-	14	
84	Halsnæs	57	58	66	36	41	-	-	-	80	
85	Hillerød	51	16	66	69	77	-	-	-	63	
86	Helsingør	49	47	66	91	92	6	34	-	77	
87	Slagelse	77	60	1	64	71	-	-	-	78	
88	Allerød	29	28	83	90	90	-	-	-	52	
89	Nordfyns	73	81	1	77	85	-	-	-	55	
90	Dragør	18	30	65	93	93	-	-	-	92	
91	Hørsholm	5	35	88	88	87	-	-	-	91	
92	Odsherred	85	69	1	76	74	-	-	-	90	
93	Bornholm	82	56	1	92	91	-	-	-	93	

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet Metode.

Transport og mobilitet

Transport og mobilitet spiller en afgørende rolle for virksomheders hverdag i en kommune. Effektive og veludbyggede transportnetværk sikrer, at både medarbejdere og varer kan bevæge sig hurtigt og nemt, hvilket er essentielt for den daglige drift og konkurrenceevne. Gode transportløsninger giver muligheder i hverdagen for borgere og virksomheder, der hurtigt og bekvemt kan nå alle dagens gøremål: Alt fra pendling til og fra uddannelse og/eller arbejde, til transporten til og fra fritidsaktiviteterne.

Cykelvenlig infrastruktur fremmer sundhed og bæredygtighed blandt medarbejdere. Når kommuner investerer i sikre cykelstier og faciliteter som cykelparkering, gør de det nemmere og mere attraktivt for ansatte at vælge cyklen som transportmiddel. Dette kan reducere trængsel på vejene, mindske miljøbelastningen og forbedre medarbejdernes velvære.

Kollektiv transport er en nøglekomponent i en effektiv mobilitetsstrategi. God adgang til busser, tog og metro giver medarbejdere fleksible og pålidelige transportmuligheder, hvilket kan reducere pendlingstiden og øge arbejdstilfredsheden. For virksomheder betyder det, at de kan tiltrække talent fra et bredere geografisk område og sikre stabil adgang til arbejdsstyrken.

Et veludviklet vejnet sikrer bedre adgang til arbejdspladsen for den lokale arbejdsstyrke, men er også afgørende for transport af varer og tjenester. Effektive veje og motorveje sikrer, at forsyningskæder fungerer gnidningsfrit, til gavn for både produktion og distribution.

Kommuner, der investerer i transport og mobilitet, skaber et mere dynamisk og attraktivt erhvervmiljø. Dette understøtter ikke blot den lokale økonomi, men fremmer også bæredygtighed og livskvalitet for alle borgere. Effektiv transport og mobilitet er derfor centrale rammevilkår for virksomheders trivsel i en kommune.

Til at afdække rammevilkåret Transport og mobilitet i kommunerne, har vi valgt at se på seks statistiske indikatorer og to spørgeskemaindikatorer, som beskrives nedenfor.

De seks statistiske indikatorer er:

- 1) **Transport- og infrastrukturudgifter pr. indbygger.** Jo højere udgifter til transport og infrastruktur pr. indbygger en kommune har, jo bedre placering.

Lolland har udgifter til transport og infrastruktur på 3.556 kr. pr. 1.000 indbygger, hvilket placerer kommunen på en førsteplads. Tønder indtager andenpladsen med 2.932 kr. pr. 1.000 indbygger.

- 2) **Udvikling i transport- og infrastrukturudgifter pr. indbygger seneste 4 år.** Denne indikator indgår i undersøgelsen for at komplimentere kommuner, der ikke nødvendigvis ligger højt på transport- og infrastrukturudgifter pr. 1.000 indbygger, men som er inde i en positiv udvikling.

København indtager førstepladsen med en udvikling på 121 pct. i transport- og infrastrukturudgifter pr. indbygger de seneste 4 år. Hørsholm indtager andenpladsen med en udvikling på 53 pct.

- 3) **Km cykelsti pr. km².** Frederiksberg indtager førstepladsen med 11,9 km cykelsti pr. km². København indtager andenpladsen med 8,7 km cykelsti pr. km².
- 4) **Tilfredshed med at være cyklist i kommunen:** Andel af borgere i kommunen, der har svaret, at de er tilfreds eller meget tilfreds på spørgsmålet "Er du generelt tilfreds eller utilfreds med at være cyklist i kommunen?" i 2022. Kilde: Vejdirektoratet, Det Nationale Cykelregnskab. 49 kommuner indgår i data.

I Brøndby er 91 pct. af borgerne tilfreds med at være cyklist i kommunen. Det placerer Brøndby på førstepladsen. I Frederiksberg Kommune er 88 pct. tilfredse, hvilket giver kommunen en andenplads.

- 5) **Nettoindpendling pr. 1.000 indbygger (16-66-årige):** Indpendling til kommunen fratrukket udpending fra kommunen. Jo højere nettoindpendling en kommune har, jo bedre placering.

I Ballerup er der en nettoindpendling på 785,1 personer mellem 16-66 år pr. 1.000 indbygger. Det placerer kommunen på førstepladsen. Glostrup indtager andenpladsen med en nettoindpendling på 527,3 personer.

- 6) **Udvikling i nettoindpendling pr. 1.000 indbygger (16-66-årige) seneste 3 år.** Denne indikator indgår i undersøgelsen for at komplimentere kommuner, der ikke nødvendigvis ligger højt på nettoindpendling pr. 1.000 indbygger, men som er inde i en positiv udvikling.

I Gladsaxe Kommune er der 97,1 flere personer i alderen 16-66 år pr. 1.000 indbygger, der nettoindpendler til kommunen de seneste 3 år. Det placerer kommunen på førstepladsen. Billund indtager andenpladsen med en udvikling på 61,3 personer pr. 1.000 indbygger.

De to spørgeskemaindikatorer er:

- 1) **Virksomhedens og medarbejdernes mulighed for at benytte kollektiv transport:** Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats ift. muligheden for at benytte kollektiv transport.

Virksomhederne i Frederiksberg Kommune svarer i gennemsnit 5,94 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer kommunen på en førsteplads. Virksomhederne i København svarer i gennemsnit 5,86, hvilket placerer kommunen på andenpladsen.

- 2) **Kvaliteten af det kommunale vejnet:** Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats ift. kvaliteten af det kommunale vejnet.

Virksomhederne i Ishøj svarer i gennemsnit 5,8 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer kommunen på en førsteplads. Virksomhederne i Frederiksberg Kommune svarer i gennemsnit 5,6, hvilket placerer kommunen på andenpladsen.

Samlet set er Gentofte den kommune, der i gennemsnit placerer sig højest på tværs af alle indikatorerne under rammevilkåret Transport og mobilitet. Gentofte ligger blandt den bedste tredjedel på alle indikatorerne under rammevilkåret. Ballerup indtager andenpladsen for rammevilkåret Transport og mobilitet.

Tabel 9 nedenfor viser alle kommuners placeringer for Transport og mobilitet som helhed og for hver af de otte indikatorer.

Tabel 9: **Placeringer på rammevilkåret Transport og mobilitet**

Placeringer	Transport- og infrastrukturudgifter pr. indbygger	Udvikling i transport- og infrastrukturudgifter pr. indbygger seneste 4 år	Km cykelsti pr. km ²	Tilfredshed med at være cyklist i kommunen	Nettoindpendling pr. 1.000 indbygger (16-66-årige)	Udvikling i nettoindpendling pr. 1.000 indbygger (16-66-årige) seneste 3 år	Virksomhedens og medarbejderens mulighed for at benytte kollektiv transport	Kvaliteten af det kommunale vejnet
1 Gentofte	27	6	6	9	14	4	6	8
2 Ballerup	60	16	5	14	1	5	9	26
3 Albertslund	16	37	7	3	4	44	27	11
4 København	93	1	2	3	13	34	2	29
5 Gladsaxe	35	3	3	10	8	1	52	79
6 Herlev	21	17	13	28	3	3	25	89
7 Glostrup	8	36	8	-	2	93	8	34
8 Allerød	36	83	23	10	19	29	18	3
9 Kolding	15	24	42	39	17	30	35	38
10 Hvidovre	24	66	11	10	16	17	40	62
11 Brøndby	70	65	4	1	5	8	55	45
12 Rudersdal	34	77	12	21	37	37	13	33
13 Herning	52	52	71	17	20	6	37	9
14 Aabenraa	6	23	70	-	22	16	61	36
15 Odense	50	56	19	-	21	36	26	27
16 Hørsholm	73	2	15	34	62	12	14	59
17 Høje-Taastrup	61	46	21	-	7	89	11	4
18 Køge	40	86	32	34	34	14	10	28
19 Esbjerg	30	39	62	23	23	27	50	30
20 Frederiksberg	92	49	1	2	75	63	1	2
21 Kalundborg	9	4	61	-	46	7	44	85
22 Hillerød	62	15	33	49	10	13	24	90
23 Billund	14	59	79	-	6	2	92	16
24 Rødovre	46	74	9	10	67	91	4	6
25 Favrskov	47	8	46	43	69	49	31	15
26 Fredericia	89	88	24	-	12	10	30	17
27 Ishøj	71	92	18	6	57	69	3	1
28 Furesø	53	72	17	7	84	56	23	7
29 Tønder	2	31	85	23	44	22	88	24
30 Fredensborg	41	33	28	19	85	43	33	40
31 Haderslev	13	28	80	-	54	50	39	20
32 Bornholm	4	62	60	15	35	45	86	19

Transport og mobilitet		Transport- og infrastrukturudgifter pr. indbygger	Udvikling i transport- og infrastrukturudgifter pr. indbygger seneste 4 år	Km cykelst i pr. km2	Tilfredshed med at være cyklist i kommunen	Nettoindpendling pr. 1.000 indbygger (16-66-årige)	Udvikling i nettoindpendling pr. 1.000 indbygger (16-66-årige) seneste 3 år	Virksomhedens og medarbejdernes mulighed for at benytte kollektiv transport	Kvaliteten af det kommunale vejnet
Placeringer									
33	Roskilde	19	82	27	18	41	62	28	49
34	Næstved	58	27	52	-	71	60	5	14
35	Skive	3	22	49	23	36	25	81	91
36	Ringkøbing-Skjern	17	25	88	-	24	38	84	13
37	Vesthimmerlands	28	18	86	-	30	11	64	52
38	Vejen	7	42	92	15	49	57	48	23
39	Aarhus	77	80	20	21	15	21	38	61
40	Slagelse	33	32	45	-	48	68	22	46
41	Sønderborg	18	47	37	19	40	77	46	53
42	Struer	44	26	51	-	60	35	62	22
43	Solrød	80	58	22	7	91	61	7	18
44	Aalborg	64	60	54	28	25	52	12	55
45	Viborg	51	12	53	-	26	47	78	42
46	Horsens	22	34	39	28	39	46	67	82
47	Skanderborg	63	38	36	39	58	33	47	44
48	Ringsted	45	69	40	-	42	9	34	83
49	Vallensbæk	25	85	10	-	87	65	21	32
50	Lyngby-Taarbæk	68	87	14	46	9	79	15	56
51	Lolland	1	5	83	36	33	66	73	77
52	Varde	48	29	56	-	59	40	91	5
53	Lemvig	5	50	89	-	47	55	71	12
54	Frederikshavn	84	35	48	-	31	24	65	43
55	Tårnby	87	89	30	3	11	92	17	50
56	Ikast-Brande	39	79	68	-	18	41	80	10
57	Halsnæs	83	14	31	-	86	23	20	87
58	Hjørring	42	20	72	39	32	28	89	72
59	Kerteminde	72	30	43	-	50	48	36	68
60	Helsingør	56	51	25	28	77	54	56	54
61	Odsherred	43	9	41	48	65	31	72	93
62	Mariagerfjord	38	48	81	-	27	26	87	47
63	Thisted	20	63	76	36	28	42	76	65
64	Odder	12	55	44	-	82	76	16	71
65	Morsø	23	43	93	-	29	19	79	70
66	Silkeborg	75	19	35	28	61	74	77	48
67	Guldborgsund	31	67	74	33	53	53	45	80
68	Svendborg	79	40	55	-	51	70	51	37
69	Vejle	49	70	59	43	45	75	43	57
70	Middelfart	74	91	47	23	43	82	57	25
71	Dragør	54	78	26	23	93	51	63	60
72	Assens	26	45	66	46	68	39	70	88
73	Holstebro	37	53	75	-	38	90	83	31
74	Norddjurs	11	13	84	-	55	71	90	86
75	Randers	55	41	64	36	56	59	68	92
76	Frederikssund	81	73	34	-	80	78	32	35
77	Stevns	29	7	73	-	90	72	59	84
78	Greve	90	90	16	-	78	32	49	67
79	Sorø	67	21	67	-	64	67	74	63
80	Lejre	57	71	38	-	89	64	66	41
81	Faaborg-Midtfyn	32	44	69	-	74	84	85	39
82	Nyborg	59	54	50	-	72	83	60	51
83	Holbæk	88	75	57	-	66	58	29	58
84	Syddjurs	76	81	63	39	83	88	53	21
85	Rebild	78	68	91	-	73	15	42	74

Transport og mobilitet		Transport- og infrastrukturudgifter pr. indbygger	Udvikling i transport- og infrastrukturudgifter pr. indbygger seneste 4 år	Km cykelsti pr. km ²	Tilfredshed med at være cyklist i kommunen	Nettoindpendling pr. 1.000 indbygger (16-66-årige)	Udvikling i nettoindpendling pr. 1.000 indbygger (16-66-årige) seneste 3 år	Virksomhedens og medarbejdernes mulighed for at benytte kollektiv transport	Kvaliteten af det kommunale vejnet
Placeringer									
86	Egedal	82	64	29	-	92	87	19	69
87	Faxe	91	57	82	-	79	20	41	81
88	Gribskov	65	11	58	-	88	80	75	76
89	Hedensted	86	76	77	-	52	18	82	73
90	Brønderslev	69	10	90	-	76	86	58	78
91	Vordingborg	66	93	65	43	63	73	69	75
92	Jammerbugt	85	61	78	-	70	85	54	64
93	Nordfyns	10	84	87	-	81	81	93	66

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet Metode.

Turisme, kultur og oplevelser

Velfungerende virksomheder inden for overnatning, kultur, attraktioner og restaurationer er et grundlæggende og værdifuldt aktiv i hele Danmark.

Turisme, kultur og oplevelser spiller nemlig en afgørende rolle for trivsel og økonomisk vækst i en kommune. Ved at tiltrække besøgende skaber kommunen ikke blot indtægter, men også liv og dynamik, der gavner både lokale borgere og virksomheder. Besøgende bruger penge på overnatning, mad, kultur og underholdning, hvilket genererer indtægter og skaber arbejdspladser i lokalsamfundet. Hoteller, restauranter, butikker og servicevirksomheder nyder godt af den øgede efterspørgsel, hvilket kan føre til en blomstrende lokal økonomi.

Desuden forbedres infrastruktur og faciliteter ofte som følge af øget turisme. Investeringer i turistvenlige faciliteter som parker, museer, og andre oplevelser kommer også lokale borgere til gode. En kommune, der satser på turisme, kultur og oplevelser, vil ofte udvikle en bedre infrastruktur, der gavner alle indbyggere ved at forbedre tilgængelighed og livskvalitet.

Erhvervsmuligheder og innovation opstår også gennem turisme. Nye markeder og muligheder for lokale iværksættere og virksomheder kan opstå som følge af den øgede efterspørgsel efter unikke oplevelser og produkter. Dette kan inspirere til innovation og diversificering af det lokale erhvervsliv, hvilket styrker den økonomiske robusthed.

Danmark har en masse gode ting at byde på. Turisme-, kultur og oplevelseserhvervene skaber muligheder og beskæftigelse i hele Danmark - fra Hovedstaden i øst til Vesterhavet i vest. Derfor er området også relevant uanset hvilken kommune, man befinder sig i.

Vi skal have styrket det lokale engagement og investeringer, ligesom vi skal bygge videre på tryghed og bæredygtighed som centrale danske styrkepositioner, så alle kommuner arbejder for oplevelsesturismen med en vision om at skabe vækst og udvikling og få større gavn af de tilbud, som overnatningssteder, restauranter og serveringssteder kan tilbyde i samspil med det tilhørende kulturliv.

Til at afdække rammevilkåret Turisme, kultur og oplevelser i kommunerne, har vi valgt at se på fire statistiske indikatorer og en spørgeskemaindikator, som beskrives nedenfor.

De fire statistiske indikatorer er:

- 1) **Kultur- og turismeudgifter pr. indbygger (kr.).** Jo højere udgifter til kultur og turisme pr. indbygger en kommune har, jo bedre placering.

Herning har udgifter til kultur og turisme på 2.491 kr. pr. indbygger, hvilket placerer kommunen på en førsteplads. Herlev indtager andenpladsen med 2.041 kr. pr. indbygger.

- 2) **Udvikling i kultur- og turismeudgifter pr. indbygger (kr.) seneste 4 år.** Denne indikator indgår i undersøgelsen for at complimentere kommuner, der ikke nødvendigvis ligger højt på kultur- og turismeudgifter pr. 1.000 indbygger, men som er inde i en positiv udvikling.

Brøndby indtager førstepladsen med en udvikling på 41,9 pct. i kultur- og turismeudgifter pr. indbygger de seneste 4 år. Gentofte indtager andenpladsen med en udvikling på 26,9 pct.

- 3) **Turistovernatninger pr. indbygger.** 91 kommuner indgår i denne indikator.

Varde indtager førstepladsen med 107,3 turistovernatninger pr. indbygger. Ringkøbing-Skjern indtager andenpladsen med 89,3 turistovernatninger pr. indbygger.

- 4) **Udvikling i turistovernatninger pr. indbygger, seneste 4 år.** Denne indikator indgår i undersøgelsen for at complimentere kommuner, der ikke nødvendigvis ligger højt på antal turistovernatninger pr. indbygger, men som er inde i en positiv udvikling. 80 kommuner indgår i denne indikator.

I Tårnby har der været en stigning på 84,6 pct. i turistovernatninger pr. indbygger de seneste 4 år. Det placerer kommunen på førstepladsen. Vejen indtager andenpladsen med en vækst på 51,6 pct.

Spørgeskemaindikatoren er:

- 1) **Udbud af oplevelser, fx kultur, aktiviteter og events:** Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats ift. udbud af oplevelser, kultur og events til gavn for medarbejdere og deres familier.

Virksomhederne i Horsens svarer i gennemsnit 5,812 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer kommunen på en førsteplads. Virksomhederne i Sønderborg svarer i gennemsnit 5,808, hvilket placerer kommunen på andenpladsen.

Samlet set er Morsø den kommune, der i gennemsnit placerer sig højest på tværs af alle indikatorerne under rammevilkåret Turisme, kultur og oplevelser. Morsø ligger blandt den bedste tredjedel på alle indikatorerne under rammevilkåret. Ringkøbing-Skjern indtager andenpladsen for rammevilkåret Turisme, kultur og oplevelse.

Tabellen nedenfor viser alle kommuners placeringer for *Turisme, kultur og oplevelse* som helhed og for hver af de fem indikatorer.

Tabel 10: **Placeringer på rammevilkåret Turisme, kultur og oplevelser**

Turisme, kultur og oplevelser	Kultur- og turismeudgifter pr. indbygger (kr.)	Udvikling i kultur- og turismeudgifter pr. indbygger (kr.) seneste 4 år	Turistovernatninger pr. indbygger	Udvikling i turistovernatninger pr. indbygger, seneste 4 år	Udbud af oplevelser, fx kultur, aktiviteter og events	
Placeringer						
1	Morsø	3	19	18	8	14
2	Ringkøbing-Skjern	25	28	2	5	12
3	Varde	39	14	1	16	9
4	Odsherred	19	12	16	6	28
5	Billund	41	20	3	22	4
6	Ishøj	18	7	50	3	24
7	Sønderborg	29	41	14	18	2
8	Norrdjurs	35	9	12	7	41
9	Herning	1	22	56	24	6
10	Holstebro	4	33	22	31	29
11	Thisted	30	25	13	38	20
12	Guldborgsund	26	21	17	17	54
13	København	68	27	20	20	3
14	Middelfart	47	5	23	55	8
15	Haderslev	42	42	21	12	22
16	Skive	51	23	35	13	27
17	Vesthimmerlands	49	6	24	35	37
18	Esbjerg	6	8	47	43	51
19	Kolding	22	15	37	33	49
20	Lolland	37	60	8	4	56
21	Lemvig	53	90	6	11	5
22	Jammerbugt	78	16	5	51	18
23	Fredericia	15	31	48	54	21
24	Vejen	58	11	68	2	31
25	Helsingør	7	78	34	40	17
26	Assens	17	45	44	32	38
27	Struer	8	54	27	52	35
28	Tønder	59	47	4	14	53
29	Frederikshavn	23	77	9	27	44
30	Odder	85	29	26	9	32
31	Svendborg	46	46	32	46	13
32	Horsens	28	43	64	49	1
33	Bornholm	33	37	7	64	45
34	Odense	10	68	62	30	16
35	Tårnby	24	81	15	1	69
36	Gentofte	11	2	83	80	15
37	Viborg	40	52	61	28	10
38	Frederiksberg	43	39	67	21	25
39	Syddjurs	44	63	11	39	39
40	Rødovre	34	38	52	-	40
41	Hjørring	32	53	10	48	62
42	Stevns	65	4	40	68	34
43	Mariagerfjord	36	48	28	34	65
44	Aabenraa	63	35	36	26	52
45	Vordingborg	37	58	30	47	43
46	Brøndby	9	1	65	57	85
47	Aalborg	13	61	49	58	36

Turisme, kultur og oplevelser		Kultur- og turismeudgifter pr. indbygger (kr.)	Udvikling i kultur- og turismeudgifter pr. indbygger (kr.) seneste 4 år	Turistovernatninger pr. indbygger	Udvikling i turistovernatninger pr. indbygger, seneste 4 år	Udbud af oplevelser, fx kultur, aktiviteter og events
Placeringer						
48	Faaborg-Midtfyn	31	66	43	25	55
49	Aarhus	56	51	51	36	26
50	Næstved	60	34	58	63	7
51	Herlev	2	3	86	-	88
52	Silkeborg	45	62	45	66	11
53	Rudersdal	21	49	55	19	90
54	Nordfyns	47	59	19	65	48
55	Ballerup	14	16	80	-	84
56	Lyngby-Taarbæk	54	76	76	10	30
57	Faxe	75	44	38	15	80
58	Holbæk	64	64	74	29	23
59	Kerteminde	67	26	31	56	74
60	Frederikssund	73	36	54	23	70
61	Roskilde	5	71	70	67	47
62	Halsnæs	74	13	41	75	59
63	Rebild	70	65	57	44	33
64	Hvidovre	27	24	79	-	86
65	Sorø	79	10	59	45	79
66	Nyborg	62	82	29	59	42
67	Gldsaxe	57	18	-	-	91
68	Fredensborg	49	30	78	60	61
69	Randers	12	57	81	61	72
70	Vejle	89	87	42	53	19
71	Kalundborg	82	40	46	37	87
72	Gribskov	71	67	25	50	89
73	Allerød	69	69	-	-	46
74	Furesø	20	80	89	-	67
75	Køge	52	70	71	73	58
76	Lejre	80	72	69	41	63
77	Ringsted	66	50	63	72	75
78	Brønderslev	76	32	75	79	64
79	Albertslund	16	83	85	-	77
80	Dragør	61	86	39	70	73
81	Hillerød	84	91	73	42	57
82	Slagelse	77	74	53	76	68
83	Hedensted	86	89	33	62	78
84	Hørsholm	55	73	72	74	82
85	Høje-Taastrup	72	75	82	78	50
86	Favrskov	81	56	87	-	66
87	Skanderborg	87	79	66	71	60
88	Glostrup	83	84	60	-	83
89	Solrød	91	55	91	-	76
90	Ikast-Brande	90	93	77	69	71
91	Greve	87	92	84	77	92
92	Vallensbæk	93	88	90	-	81
93	Egedal	92	85	88	-	93

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet Metode.

Uddannelse

En forudsætning for et velstående samfund er kompetente og dannede borgere. Og der er i den grad brug for velkvalificerede medarbejdere, som kan tilbyde deres arbejdskraft, kompetencer og viden til erhvervslivet. Her spiller uddannelse en central rolle.

Uddannelse er afgørende for både kommuners og virksomheders trivsel og udvikling. Et stærkt uddannelsessystem skaber en kvalificeret arbejdsstyrke, der driver innovation og økonomisk vækst. For virksomheder betyder det adgang til dygtige medarbejdere med de nødvendige færdigheder, hvilket er essentielt for konkurrenceevnen og tilpasning til teknologiske fremskridt.

For kommuner gør gode uddannelsesinstitutioner området attraktivt for familier og fagfolk, hvilket bidrager til en stabil og voksende befolkning. Kommuner, der investerer i uddannelse, nyder langsigtede fordele som øget lokalt engagement, bedre sundhed og højere indkomstniveauer blandt borgerne. Dette reducerer behovet for sociale ydelser og øger skatteindtægterne. Kort sagt er uddannelse en hjørnesten i en kommunes og dens virksomheders fremtidige trivsel, og prioritering af uddannelse skaber et solidt fundament for bæredygtig udvikling.

Til at afdække rammevilkåret Uddannelse i kommunerne, har vi valgt at se på otte statistiske indikatorer og to spørgeskemaindikatorer, som beskrives nedenfor.

De otte statistiske indikatorer er:

- 1) **Elevernes fraværsprocent:** Fraværsprocent i skoleåret 2022/2023. Opgjort som gennemsnitligt elevfravær pr. skoleår. Jo lavere fraværsprocent, jo bedre placering.

Elevernes i Lemvig har en fraværsprocent på 5,0, hvilket placerer kommunen på førstepladsen. Odder indtager andenpladsen med 5,6 pct. gennemsnitligt fravær.

- 2) **Udvikling i elevernes fraværsprocent seneste 4 år:** Denne indikator indgår i undersøgelsen for at complimentere kommuner, der ikke nødvendigvis ligger lavt på fraværsprocent, men som er inde i en positiv udvikling.

Solrød har oplevet en forbedring i fraværsprocenten på -0,9 procentpoint de seneste 4 år, hvilket placerer kommunen på førstepladsen. Vallensbæk indtager andenpladsen med en forbedring på -0,8 procentpoint.

- 3) **Andel 16-24-årige udenfor beskæftigelse og uddannelse:** Ikke-aktive 16-24-årige som andel af alle 16-24-årige i kommunen. Ikke-aktive betyder, at de hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse. Jo færre ikke-aktive, jo bedre placering.

I Frederiksberg Kommune er der 6,7 pct. af de 16-24-årige udenfor beskæftigelse og uddannelse. Det placerer kommunen på førstepladsen. Dragør indtager andenpladsen med 7,2 pct.

- 4) **Udvikling i andel 16-24-årige udenfor beskæftigelse og uddannelse seneste 3 år.** Denne indikator indgår i undersøgelsen for at complimentere kommuner, der ikke nødvendigvis ligger lavt på andel ikke-aktive, men som er inde i en positiv udvikling.

I Frederikshavn er der et fald i andel 16-24-årige udenfor beskæftigelse og uddannelse på 3,76 procentpoint de seneste 3 år. Det placerer kommunen på førstepladsen. Kerteminde indtager andenpladsen med et fald på 2,85 procentpoint.

- 5) **Andel elever, der søger ind på en ungdomsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse.** Opgjort på bopælskommune og som antal 1.prioriteringsansøgninger ud af antallet af elever i 9. og 10. klasse.

I Herlev søger 76,7 pct. af eleverne ind på en ungdomsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse. Det placerer kommunen på en førsteplads. Hørsholm indtager andenpladsen med en andel på 71,8 pct.

- 6) **Udvikling i andel af elever, der søger ind på en ungdomsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse seneste 3 år.** Denne indikator indgår i undersøgelsen for at complimentere kommuner, der ikke nødvendigvis ligger højt på andel elever, der søger direkte ind på en ungdomsuddannelse, men som er inde i en positiv udvikling.

Odsherred har oplevet en fremgang på 13,3 procentpoint i andel elever, der søger ind på en ungdomsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse de seneste 3 år. Det placerer kommunen på en førsteplads. Frederikshavn indtager andenpladsen med en fremgang på 4,9 procentpoint.

- 7) **Andel 20-64-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse** som den højst fuldførte. Erhvervskompetencegivende uddannelser er erhvervsuddannelser og videregående uddannelser.

I Allerød har 79,3 pct. af de 20-64-årige en erhvervskompetencegivende uddannelse. Det placerer kommunen på førstepladsen. I Skanderborg er andelen 78,7 pct., hvilket giver kommunen andenpladsen.

- 8) **Udvikling i andel 20-64-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse seneste 3 år.** Denne indikator indgår i undersøgelsen for at complimentere kommuner, der ikke nødvendigvis ligger højt på andel 20-64-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse, men som er inde i en positiv udvikling.

I Brøndby er der kommen 7,0 procentpoint flere 20-64-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse de seneste 3 år. Det placerer kommunen på førstepladsen. Vallensbæk indtager andenpladsen med en stigning på 5,81 procentpoint.

De to spørgeskema indikatorer er:

- 1) **Samarbejdet mellem grundskoler og erhvervslivet:** Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats ift. samarbejdet mellem grundskoler og erhvervslivet.

Virksomhederne i Ringkøbing-Skjern svarer i gennemsnit 5,3 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer kommunen på en førsteplads. Virksomhederne i Holstebro svarer i gennemsnit 5,2, hvilket placerer kommunen på andenpladsen.

- 2) **Fokus på såvel boglige som erhvervsrettede uddannelses- og karriereveje:** Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats ift. deres fokus på såvel boglige som erhvervsrettede uddannelses- og karriereveje.

Virksomhederne i Norddjurs Kommune svarer i gennemsnit 5,20 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer kommunen på en førsteplads. Virksomhederne i Aalborg svarer i gennemsnit 5,19, hvilket placerer kommunen på andenpladsen.

Samlet set er Vallensbæk den kommune, der i gennemsnit placerer sig højest på tværs af alle indikatorerne under rammevilkåret Uddannelse. Vallensbæk ligger blandt den bedste tredjedel på otte af indikatorerne under rammevilkåret. På indikatoren *Elevernes fraværsprocent* ligger kommunen i den midterste tredjedel og på indikatoren *Fokus på såvel boglige som erhvervsrettede uddannelses- og karriereveje* ligger kommunen i den dårligste tredjedel. Rødovre indtager andenpladsen for rammevilkåret Uddannelse.

Tabel 11 nedenfor viser alle kommuners placeringer for *Uddannelse* som helhed og for hver af de ti indikatorer.

Tabel 11: **Placeringer på rammevilkåret Uddannelse**

Uddannelse	Elevernes fraværsprocent	Udvikling i elevernes fraværsprocent seneste 4 år	Andel 16-24-årige udenfor beskæftigelse og uddannelse	Udvikling i andel 16-24-årige udenfor beskæftigelse og uddannelse seneste 3 år	Andel elever, der søger ind på en ungdomsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse	Udvikling i andel af elever, der søger ind på en ungdomsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse seneste 3 år	Andel 20-64-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse	Udvikling i andel 20-64-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse seneste 3 år	Samarbejdet mellem grundskoler og erhvervslivet	Fokus på såvel boglige som erhvervsrettede uddannelses- og karriereveje
1 Vallensbæk	44	2	10	30	3	24	14	2	16	74
2 Rødovre	13	4	21	38	26	69	24	5	13	17
3 Ballerup	60	47	15	7	6	30	35	6		30
4 Odder	2	8	75	14	82	13	12	10	42	15
5 Solrød	3	1	3	16	37	85	13	11	70	52
6 Lyngby-Taarbæk	7	17	4	83	13	47	5	86	7	24
7 Tårnby	68	36	31	5	5	9	38	7	61	64
8 Gladsaxe	19	7	11	63	28	71	23	12	31	73
9 Sønderborg	7	15	66	10	32	58	41	72	38	6
10 Ringkøbing-Skjern	5	16	36	59	59	28	45	77	1	20
11 Esbjerg	23	32	33	43	41	74	54	35	14	10
12 Lemvig	1	3	44	60	64	11	68	31	12	69
13 Vordingborg	31	6	92	27	49	4	70	4	29	53
14 Vejle	11	21	51	77	66	31	31	64	11	9
15 Holstebro	11	66	18	20	77	57	49	62	2	11
16 Rebild	13	41	17	26	62	14	9	76	25	90
17 Faaborg-Midtfyn	28	22	53	25	79	17	28	19	50	54
18 Varde	13	24	41	42	75	79	39	22	20	31
19 Roskilde	58	47	6	29	52	55	20	26	49	48
20 Kolding	44	80	23	18	48	63	36	60	4	14
21 Herning	3	58	27	76	73	16	57	75	3	3
22 Bornholm	82	13	80	51	18	3	53	17	33	55
23 Ringsted	68	22	24	45	12	15	40	9	89	82
24 Køge	79	87	28	53	14	21	46	55	6	18
25 Frederiksberg	31	32	1	82	36	27	16	91	53	41

Uddannelse											
Placeringer	Elevernes fraværsprocent	Udvikling i elevernes fraværsprocent seneste 4 år	Andel 16-24-årige udenfor beskæftigelse og uddannelse	Udvikling i andel 16-24-årige udenfor beskæftigelse og uddannelse seneste 3 år	Andel elever, der søger ind på en ungdomsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse	Udvikling i andel af elever, der søger ind på en ungdomsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse seneste 3 år	Andel 20-64-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse	Udvikling i andel 20-64-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse seneste 3 år	Samarbejdet mellem grundskoler og erhvervslivet	Fokus på såvel boglige som erhvervsrettede uddannelses- og karriereveje	
26	Hvidovre	19	12	14	17	22	81	69	37	74	66
27	Albertslund	52	8	30	40	7	33	91	15	68	68
28	Aabenraa	13	29	57	61	58	10	55	27	45	58
29	Brøndby	75	4	65	23	15	32	88	1	71	40
30	Gentofte	23	24	39	68	11	88	8	85	40	29
31	Frederikssund	84	54	34	74	31	53	19	18	35	13
32	Odense	52	44	8	33	61	48	77	32	37	23
33	Vejen	44	75	56	15	71	40	56	47	8	5
34	Allerød	13	44	13	44	10	46	1	89	84	85
35	Høje-Taastrup	77	30	42	71	9	38	74	3	47	42
36	Herlev	65	69	19	86	1	6	43	16	75	57
37	Ishøj	68	18	60	4	4	51	92	14	69	61
38	København	60	28	12	56	38	52	27	67	59	46
39	Silkeborg	9	47	43	50	86	60	15	39	54	43
40	Norddjurs	44	36	81	93	42	22	81	46	5	1
41	Kerteminde	31	82	37	2	81	8	32	53	56	71
42	Skanderborg	40	84	25	13	92	80	2	73	21	26
43	Frederikshavn	60	58	74	1	16	2	59	40	60	86
44	Sorø	90	87	58	36	21	7	33	25	65	39
45	Nyborg	23	24	55	79	53	5	72	54	30	72
46	Struer	23	69	71	9	91	41	79	20	48	16
47	Fredensborg	44	20	26	58	40	89	25	29	77	60
48	Furesø	36	78	20	65	19	59	3	36	85	67
49	Aarhus	5	11	9	69	69	61	75	88	67	22
50	Viborg	13	47	47	48	65	49	34	63	76	36
51	Kalundborg	86	89	49	6	51	25	78	34	55	7
52	Billund	44	57	35	47	83	50	73	41	23	32
53	Helsingør	78	34	32	41	25	39	51	13	92	92
54	Hjørring	52	47	83	35	47	44	63	44	46	37
55	Aalborg	74	82	5	62	76	64	61	58	15	2
56	Hillerød	72	36	29	85	29	82	18	84	57	12
57	Favrskov	40	65	40	72	84	68	10	59	39	28
58	Næstved	86	90	54	21	27	29	76	80	17	27
59	Holbæk	89	84	48	57	46	12	52	30	28	62
60	Svendborg	86	93	61	55	78	20	42	38	32	4
61	Brønderslev	60	81	73	19	60	34	29	43	66	44
62	Rudersdal	28	53	16	80	17	83	6	83	81	63
63	Mariagerfjord	22	19	84	81	44	19	64	45	78	56
64	Gribskov	91	86	46	37	20	26	26	8	90	88
65	Horsens	36	63	67	46	45	78	48	61	41	33
66	Halsnæs	68	8	77	28	33	70	66	56	43	76
67	Thisted	65	75	50	12	88	65	82	50	18	21
68	Glostrup	40	13	38	92	30	56	67	92	51	51
69	Faxe	79	34	70	67	23	18	62	24	64	89
70	Tønder	31	46	79	22	56	54	86	87	34	35
71	Ikast-Brande	10	36	88	89	72	67	58	65	26	19
72	Egedal	65	75	7	66	24	43	4	70	93	87
73	Fredericia	36	27	63	78	55	91	71	23	62	34
74	Morsø	36	63	59	34	93	86	89	42	22	25
75	Lejre	58	54	45	84	74	42	7	33	80	79
76	Assens	52	73	89	8	85	37	50	68	58	38
77	Dragør	75	54	2	54	35	66	17	93	72	93
78	Greve	60	66	22	32	43	90	30	57	82	84

Uddannelse											
Placeringer	Elevernes fraværsprocent	Udvikling i elevernes fraværsprocent seneste 4 år	Andel 16-24-årige udenfor beskæftigelse og uddannelse	Udvikling i andel 16-24-årige udenfor beskæftigelse og uddannelse seneste 3 år	Andel elever, der søger ind på en ungdomsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse	Udvikling i andel af elever, der søger ind på en ungdomsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse seneste 3 år	Andel 20-64-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse	Udvikling i andel 20-64-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse seneste 3 år	Samarbejdet mellem grundskoler og erhvervslivet	Fokus på såvel boglige som erhvervsrettede uddannelses- og karriereveje	
79	Hørsholm	72	69	52	87	2	76	11	21	86	91
80	Stevns	51	47	72	91	50	77	44	52	36	49
81	Vesthimmerlands	23	41	90	70	89	84	84	71	9	8
82	Skive	19	69	76	39	70	36	80	69	44	70
83	Haderslev	52	31	69	73	67	23	83	78	52	50
84	Randers	30	41	68	64	57	45	60	49	91	78
85	Syddjurs	44	36	87	88	68	73	21	48	79	65
86	Hedensted	40	73	78	75	80	72	37	74	24	59
87	Jammerbugt	57	58	91	49	90	92	65	51	27	45
88	Odsherred	92	92	85	3	8	1	90	90	88	83
89	Middelfart	31	68	62	90	87	87	22	79	63	47
90	Slagelse	82	58	64	52	34	75	87	28	83	77
91	Guldborgsund	85	58	82	24	39	62	85	66	73	80
92	Lolland	93	79	93	31	54	35	93	82	19	75
93	Nordfyns	79	91	86	11	63	93	47	81	87	81

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Velfærd

Velfærd er en grundlæggende faktor for trivsel og udvikling i kommuner og virksomheder. En høj standard af velfærdsydelser sikrer, at borgere har adgang til sundhed, uddannelse, social støtte og andre nødvendige tjenester, hvilket skaber et stabilt og produktivt samfund.

For virksomheder er velfærd afgørende for at tiltrække og fastholde talentfulde medarbejdere. Medarbejdere værdsætter at bo i områder med god adgang til sundhedsydelser og sociale tjenester. Det giver medarbejdere mulighed for at deltage i arbejdsfællesskabet, når de kan aflevere deres børn eller ældre til velfærdstilbud, hvor de får tryk og omsorg. Det gør medarbejderne mere tilbøjelige til at deltage aktivt i samfundet og bidrage til den lokale økonomi, hvilket skaber en positiv cyklus af vækst og udvikling, hvor både kommuner og virksomheder drager fordel.

Ikke-offentlige velfærdsudbydere spiller sammen med offentlige leverandører en vigtig rolle i velfærdssamfundet. De kan tilbyde innovative løsninger og fleksibilitet, der imødekommer forskellige behov og præferencer blandt medarbejdere og virksomheder. Dette partnerskab mellem offentlige og ikke-offentlige leverandører af velfærd kan føre til højere kvalitet og mere effektive velfærdsydelser, som imødekommer medarbejdernes hverdag og behov.

Kort sagt er velfærd en hjørnesteen i en sund og bæredygtig kommune. Ved at sikre høj kvalitet af både offentlige og ikke-offentlige velfærdsydelser, skaber kommuner et attraktivt miljø for medarbejdere og virksomheder, hvilket fremmer økonomisk og social trivsel.

Til at afdække rammevilkåret Velfærd i kommunerne, har vi valgt at se på syv statistiske indikatorer og to spørgeskemaindikatorer, som beskrives nedenfor.

De syv statistiske indikatorer er:

- 1) **Andel private/selvejende socialtilbud:** Andel private eller selvejende tilbud på følgende områder: "Aktivitets- og sammenværdstilbud, § 104", "Beskyttet beskæftigelse, § 103", "Midlertidig botilbud, § 107" og "Længerevarende botilbud, § 108". Tilbuddene er for børn og unge og voksne. Jo større andel private/selvejende tilbud, jo bedre placering.

Førstepladsen deles mellem Ishøj Kommune og Solrød Kommune, som begge har 100 pct. i andel private/selvejende socialtilbud. Tredjepladsen går til Lejre, som har en andel på 96,2 pct.

- 2) **Udvikling i andel private/selvejende socialtilbud seneste 3 år.** Denne indikator indgår i undersøgelsen for at complimentere kommuner, der ikke nødvendigvis ligger højt på andel private/selvejende socialtilbud, men som er inde i en positiv udvikling.

Hvidovre har oplevet en fremgang på 50 procentpoint i andel private/selvejende socialtilbud de seneste 3 år. Det placerer kommunen på førstepladsen. Greve indtager andenpladsen med en fremgang på 36 procentpoint.

- 3) **Andel private/selvejende plejehjem og friplejeboliger.** Jo større andel private/selvejende plejehjem og friplejeboliger, jo bedre placering.

Førstepladsen deles mellem København og Gribskov, som begge har 66,7 pct. i andel private/selvejende plejehjem og friplejeboliger. Frederiksberg indtager tredjepladsen med en andel på 63,6 pct.

- 4) **Leverandører af privat hjemmehjælp pr. 10.000 indbygger.** Jo flere leverandører af privat hjemmehjælp, jo bedre placering.

Vallensbæk har 4,3 leverandører af privat hjemmehjælp pr. 10.000 indbygger, hvilket placerer kommunen på førstepladsen. Halsnæs indtager andenpladsen med 3,5 leverandører pr. 10.000 indbygger.

- 5) **Udvikling i leverandører af privat hjemmehjælp pr. 10.000 indbygger seneste 3 år.** Denne indikator indgår i undersøgelsen for at complimentere kommuner, der ikke nødvendigvis ligger højt på leverandører af privat hjemmehjælp, men som er inde i en positiv udvikling.

Dragør har oplevet en fremgang på 4 leverandører af privat hjemmehjælp pr. 10.000 indbygger de seneste 3 år, hvilket giver kommunen førstepladsen. Furesø indtager andenpladsen med en fremgang på 2 leverandører pr. 10.000 indbygger.

- 6) **Andel private/selvejende daginstitutioner.** Jo større andel private/selvejende daginstitutioner, jo bedre placering.

I Aabenraa er 78 pct. af daginstitutionerne private/selvejende institutioner. Det placerer kommunen på førstepladsen på indikatoren. Morsø indtager andenpladsen med en andel på 64 pct.

- 7) **Udvikling i andel private/selvejende daginstitutioner seneste 3 år.** Denne indikator indgår i undersøgelsen for at complimentere kommuner, der ikke nødvendigvis ligger højt på andel private/selvejende daginstitutioner, men som er inde i en positiv udvikling.

Morsø Kommune har oplevet en fremgang på 17 procentpoint i andel private/selvejende daginstitutioner de seneste 3 år. Det placerer kommunen på en førsteplads. Halsnæs indtager andenpladsen med en fremgang på 7 procentpoint.

De to spørgeskema-indikatorer er:

- 1) **Fokus på at tilbyde velfærdsydelser fra såvel offentlige som private aktører:** Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats ift. deres fokus på at tilbyde velfærdsydelser fra såvel offentlige som private aktører.

Virksomhederne i Vallensbæk svarer i gennemsnit 5,3 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer kommunen på en førsteplads. Virksomhederne i Vejen svarer i gennemsnit 5,2, hvilket placerer kommunen på andenpladsen.

- 2) **Fokus på at sikre de rette velfærdstilbud til medarbejdere og deres familier:** Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats ift. deres fokus på at sikre de rette velfærdstilbud til medarbejdere og deres familier.

Virksomhederne i Vejen svarer i gennemsnit 4,99 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer kommunen på en førsteplads. Virksomhederne i Lemvig svarer i gennemsnit 4,98, hvilket placerer kommunen på andenpladsen.

Samlet set er Ringkøbing-Skjern den kommune, der i gennemsnit placerer sig højest på tværs af alle indikatorerne under rammevilkåret Velfærd. Ringkøbing-Skjern ligger blandt den bedste tredjedel på fem af indikatorerne under rammevilkåret. På de øvrige fire ligger kommunen i den midterste tredjedel. Ikast-Brande indtager andenpladsen for rammevilkåret Velfærd.

Tabel 12 nedenfor viser alle kommuners placeringer for *Velfærd* som helhed og for hver af de ti indikatorer.

Tabel 12: **Placeringer på rammevilkåret Velfærd**

Velfærd	Andel private/ selvejende socialtilbud	Udvikling i andel private/selvejende socialtilbud seneste 3 år	Andel private/ selvejende plejehjem og frilejeboliger	Leverandører af privat hjemmehjælp pr. 10.000 indbygger	Udvikling i leverandører af privat hjemmehjælp pr. 10.000 indbyg- ger seneste 3 år	Andel private/ selvejende daginstitutioner	Udvikling i andel private/selvejende daginstitutioner seneste 3 år	Fokus på at tilbyde velfærdsydelse fra såvel offentlige som private aktører	Fokus på at sikre de rette velfærds- tilbud til medarbej- dere og deres familier
1 Ringkøbing-Skjern	45	37	10	36	54	15	18	6	9
2 Ikast-Brande	55	21	16	11	12	47	16	23	47
3 Herning	34	5	10	14	75	5	88	15	3
4 Nyborg	47	13	33	10	8	33	32	42	50
5 Glostrup	53	7	64	15	31	50	8	19	23
6 Herlev	63	31	16	3	19	59	12	32	36
7 Varde	33	33	59	42	59	26	32	4	7
8 Morsø	68	16	64	39	42	2	1	38	26
9 Faxe	6	68	47	18	18	22	5	66	54
10 Ishøj	1	51	64	8	6	92	32	9	42
11 Billund	32	51	47	50	32	28	17	36	17
12 Jammerbugt	4	38	5	12	27	12	76	70	66
13 Aabenraa	60	70	26	9	43	1	29	33	41
14 Odsherred	11	61	64	22	22	44	6	61	30
15 Brønderslev	15	30	16	34	26	42	64	40	57
16 Haderslev	58	3	12	64	15	44	32	49	48
17 Gribskov	8	44	1	29	49	13	32	63	90
18 Faaborg-Midtfyn	27	9	47	57	20	8	83	27	51
19 Frederiksberg	72	88	3	71	10	3	69	12	5
20 Holstebro	78	34	16	28	77	41	11	26	29
21 Vallensbæk	90	51	64	1	5	92	32	1	6
22 Struer	35	12	26	58	3	81	91	18	19
23 Thisted	25	10	57	35	48	10	32	65	62
24 Solrød	1	51	4	80	11	87	61	24	33
25 Esbjerg	81	83	62	40	7	25	23	17	14
26 Helsingør	14	41	5	27	66	11	82	35	75
27 Viborg	67	73	15	69	67	15	9	28	13
28 Høje-Taastrup	35	24	64	89	16	56	54	8	11
29 Gentofte	88	65	7	72	87	4	15	11	10
30 Lemvig	61	82	33	38	92	17	32	3	2
31 Furesø	17	35	16	75	2	77	81	22	44
32 Hørsholm	90	51	16	7	91	5	4	67	43
33 Allerød	75	80	64	5	55	65	20	7	12
34 Vesthimmerlands	18	71	25	43	13	61	84	46	22
35 Vejle	39	45	64	65	89	66	14	2	1
36 Dragør	-	-	64	4	1	44	32	64	92
37 Greve	68	2	13	24	9	20	71	93	89
38 Rebild	9	47	47	55	38	78	53	39	25
39 Slagelse	23	11	40	26	25	29	67	83	91
40 Fredensborg	10	36	41	30	21	7	93	77	82
41 Lejre	3	40	64	52	56	14	3	80	85
42 Mariagerfjord	28	59	44	59	33	38	13	52	71
43 Sønderborg	42	8	53	83	73	48	55	13	24
44 København	40	67	1	90	69	9	49	47	28
45 Tårnby	87	15	64	20	4	91	32	54	37
46 Middelfart	66	75	44	25	60	39	78	10	8

Velfærd										
Placeringer	Andel private/ selvejende socialtilbud	Udvikling i andel private/selvejende socialtilbud seneste 3 år	Andel private/ selvejende plejehjem og frilejeboliger	Leverandører af privat hjemmehjælp pr. 10.000 indbyggere	Udvikling i leverandører af privat hjemmehjælp pr. 10.000 indbyg- ger seneste 3 år	Andel private/ selvejende daginstitutioner	Udvikling i andel private/selvejende daginstitutioner seneste 3 år	Fokus på at tilbyde velfærdstjenester fra såvel offentlige som private aktører	Fokus på at sikre de rette velfærdst- tilbud til medarbej- dere og deres familier	
47	Nordfyns	28	18	64	33	35	68	32	81	46
48	Norddjurs	71	20	64	62	14	36	7	69	67
49	Hedensted	52	25	64	17	40	75	59	50	31
50	Hjørring	19	32	64	77	47	39	57	55	27
51	Rødovre	85	51	16	56	23	89	75	5	18
52	Hvidovre	47	1	33	45	86	20	24	90	73
53	Ringsted	20	22	64	48	58	54	86	41	40
54	Svendborg	46	14	33	44	46	30	85	56	79
55	Gladsaxe	31	78	26	19	84	84	66	31	16
56	Albertslund	47	81	64	6	29	87	32	21	70
57	Hillerød	41	28	33	31	36	52	90	45	81
58	Kalundborg	23	74	64	41	93	49	27	16	52
59	Odder	30	43	8	78	53	69	32	75	53
60	Egedal	13	4	64	23	17	86	56	86	93
61	Næstved	16	17	55	76	76	79	72	30	21
62	Vejle	79	85	30	87	65	43	32	14	15
63	Holbæk	7	50	8	81	85	36	63	58	65
64	Sorø	12	66	13	54	37	69	89	60	63
65	Kolding	50	69	23	79	68	67	52	20	35
66	Halsnæs	21	49	64	2	79	73	2	92	86
67	Ballerup	64	84	64	21	30	82	30	57	38
68	Køge	43	72	64	49	39	59	80	44	20
69	Fredericia	86	76	41	63	62	18	10	59	59
70	Tønder	90	77	47	51	57	23	70	29	32
71	Stevns	5	48	64	46	52	58	68	72	64
72	Silkeborg	74	19	55	82	24	71	60	43	49
73	Lolland	73	51	64	74	28	33	21	71	68
74	Randers	59	6	39	73	83	23	48	79	78
75	Aarhus	44	23	43	84	70	76	58	34	56
76	Guldborgsund	26	46	59	66	71	51	32	82	58
77	Roskilde	82	29	31	85	41	53	28	78	69
78	Syddjurs	22	42	64	88	78	32	25	62	84
79	Lyngby-Taarbæk	70	90	26	53	81	27	22	53	76
80	Vordingborg	38	26	64	13	88	62	77	73	61
81	Odense	51	39	23	68	82	57	19	91	72
82	Skive	75	92	61	37	45	54	32	48	60
83	Favrskov	80	89	44	70	51	84	62	25	4
84	Horsens	35	62	63	67	44	64	65	74	39
85	Brøndby	89	86	64	32	61	90	31	37	34
86	Frederikshavn	55	27	57	91	34	73	26	89	87
87	Frederikssund	84	51	33	16	90	80	51	84	77
88	Rudersdal	62	63	31	61	64	35	87	87	80
89	Skanderborg	64	79	64	60	80	63	73	51	45
90	Assens	55	87	53	93	72	30	79	68	55
91	Aalborg	77	60	52	92	63	72	50	76	74
92	Bornholm	82	64	64	86	74	19	74	88	83
93	Kerteminde	54	91	64	47	50	83	92	85	88

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet Metode.

Overordnede erhvervsforhold

De overordnede erhvervsforhold består af fire spørgeskemaindikatorer, der tilkendegiver virksomhedernes subjektive vurdering af deres tilfredshed med kommunens indsats ift. kommunens prioriteringer for gode rammevilkår for erhvervslivet, dialog og samarbejde mellem kommunen og erhvervslivet, tilfredshed med erhvervsforholdene i kommunen og om den enkelte virksomhed vil anbefale kommunen til andre virksomheder ift. at etablere sig.

De fire spørgeskemaindikatorer beskrives nærmere herunder.

- 1) **Kommunalbestyrelse og forvaltning prioriterer gode rammer for erhvervslivet:** Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats ift. at prioritere gode rammer for erhvervslivet.

Virksomhederne i Vejen svarer i gennemsnit 5,5 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer kommunen på en førsteplads. Virksomhederne i Ikast-Brande svarer i gennemsnit 5,4, hvilket placerer kommunen på andenpladsen.

- 2) **Dialog og samarbejde mellem kommunen og erhvervslivet:** Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats ift. dialog og samarbejde mellem kommunen og erhvervslivet.

Virksomhederne i Lemvig svarer i gennemsnit 5,41 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer kommunen på en førsteplads. Virksomhederne i Vejen svarer i gennemsnit 5,40, hvilket placerer kommunen på andenpladsen.

- 3) **Tilfredshed alt i alt med erhvervsforholdene i kommunen:** Virksomhedernes svar på spørgsmålet: Hvor tilfreds eller utilfreds er du alt i alt med erhvervsforholdene i din virksomheds kommune på en skala fra 1 til 7, hvor 1 er helt utilfreds, 4 er neutral og 7 er helt tilfreds?

Virksomhederne i Ringkøbing-Skjern svarer i gennemsnit 5,5 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer kommunen på en førsteplads. Virksomhederne i Lemvig svarer i gennemsnit 5,4, hvilket placerer kommunen på andenpladsen.

- 4) **Vil du anbefale andre virksomheder at etablere sig i din virksomheds kommune?** Virksomhedernes svar på, om de vil anbefale andre virksomheder at etablere sig i kommunen.

Virksomhederne i Ringkøbing-Skjern svarer i gennemsnit 5,8 på en skala fra 1 til 7 ift. deres tilfredshed med kommunens indsats på området. Det placerer kommunen på en førsteplads. Lemvig indtager andenpladsen med et gennemsnit på 5,7.

Tabel 13: **Placeringer på rammevilkåret Overordnede erhvervsforhold**

Overordnede erhvervsforhold	Kommunalbestyrelse og forvaltning prioriterer gode rammer for erhvervslevet	Dialog og samarbejde mellem kommunen og erhvervslevet	Tilfredshed alt i alt med erhvervsforholdene i kommunen	Vil du anbefale andre virksomheder at etablere sig i din virksomheds kommune?
Placeringer				
1 Lemvig	3	1	2	2
2 Ringkøbing-Skjern	4	3	1	1
3 Vejen	1	2	4	7
4 Ikast-Brande	2	11	3	5
5 Høje-Taastrup	5	5	8	4
6 Herning	12	9	5	6
7 Rødovre	8	4	7	22
8 Skanderborg	6	22	11	3
9 Kolding	19	14	9	13
10 Varde	7	13	20	15
11 Køge	9	31	10	10
12 Nordfyns	16	8	24	14
13 Fredericia	15	18	21	11
14 Haderslev	21	16	18	12
15 Horsens	11	10	26	20
16 Struer	26	6	15	29
17 Næstved	17	7	22	34
18 Vejle	27	17	29	9
19 Gentofte	31	19	12	23
20 Middelfart	18	33	30	8
21 Favrskov	23	24	23	19
22 Hedensted	10	27	31	25
23 Kalundborg	20	32	25	18
24 Silkeborg	24	12	34	26
25 Tønder	14	29	27	31
26 Vesthimmerlands	32	28	16	30
27 Sønderborg	35	37	19	21
28 Ballerup	22	20	35	37
29 Billund	41	36	28	16
30 Lyngby-Taarbæk	46	42	13	27
31 Esbjerg	25	39	36	28
32 Rebild	28	26	42	32
33 Brønderslev	42	40	38	17
34 Allerød	54	66	6	24
35 Morsø	36	38	39	38
36 Assens	13	41	37	61
37 Albertslund	29	45	32	48
38 Glostrup	49	53	17	35
39 Odder	30	21	47	57
40 Holstebro	39	30	44	43
41 Frederiksberg	59	54	14	33
42 Skive	33	43	40	44
43 Hvidovre	44	15	59	47
44 Sorø	38	35	53	40
45 Furesø	34	46	43	51
46 Viborg	40	23	50	62
47 Tårnby	43	34	41	65
48 Gladsaxe	45	47	46	55
49 Odense	48	48	57	45

Overordnede erhvervsforhold	Kommunalbestyrelse og forvaltning prioriterer gode rammer for erhvervslivet	Dialog og samarbejde mellem kommunen og erhvervslivet	Tilfredshed alt i alt med erhvervsforholdene i kommunen	Vil du anbefale andre virksomheder at etablere sig i din virksomheds kommune?	
Placeringer					
50	Svendborg	50	44	51	60
51	Isøj	61	77	33	39
52	Rudersdal	47	25	68	71
53	Vallensbæk	37	50	45	81
54	Brøndby	52	58	49	56
55	Mariagerfjord	51	52	61	53
56	Syddjurs	69	57	73	36
57	Faxe	58	51	58	69
58	Jammerbugt	71	55	48	63
59	Aabenraa	57	71	64	46
60	Aarhus	63	65	56	58
61	Norddjurs	65	59	66	54
62	Hjørring	66	76	63	41
63	Nyborg	56	78	65	52
64	Vordingborg	64	60	79	49
65	Lejre	62	63	55	74
66	Thisted	70	83	52	50
67	Herlev	55	61	62	80
68	Lolland	75	69	75	42
69	Greve	68	75	60	66
70	Faaborg-Midtfyn	67	49	67	86
71	Hørsholm	53	67	82	79
72	Frederikshavn	77	56	72	76
73	Holbæk	84	79	54	68
74	Halsnæs	74	70	81	64
75	Stevns	60	64	80	88
76	Slagelse	72	72	71	78
77	Hillerød	73	80	77	70
78	Aalborg	81	84	76	59
79	Frederikssund	85	87	69	67
80	Kerteminde	82	62	90	77
81	Fredensborg	76	85	70	84
82	København	86	86	78	72
83	Odsherred	80	73	87	82
84	Ringsted	78	88	84	75
85	Egedal	83	68	88	91
86	Solrød	90	74	83	87
87	Helsingør	79	81	86	89
88	Guldborgsund	88	89	85	73
89	Randers	87	82	91	85
90	Dragør	91	92	74	93
91	Roskilde	89	90	89	83
92	Bornholm	92	91	92	92
93	Gribskov	93	93	93	90

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Kapitel 3: Placeringer for Danmarks 6 største kommuner

Landets 6 største kommuner spiller en særlig rolle i det regionale landskab. De er hjemsted for nogle af landets største virksomheder, de videregående uddannelser og er kendetegnet ved en markant anderledes virksomhedsstruktur, politisk struktur og byliv. Med det er byerne i højere grad begunstiget med en højere befolkningstilvækst og en højere etableringsrate af nye virksomheder. Det er med til at sikre et dynamisk og innovativt erhvervsliv, der skaber vækst og arbejdspladser.

De 6 store danske kommuner, København, Aarhus, Aalborg, Odense, Vejle og Esbjerg, er samtidig hovedbyerne i deres respektive landsdele og bidrager derigennem med en stor andel af landsdelens identitet. De er karakteriseret ved at have en historisk bykerne med centralt hovedstrøg, der udgør ryggraden af byens handelsliv. De trækker en stor del af den økonomiske udvikling og vækst i Danmark. Det skaber en selvforstærkende dynamik, idet flere og flere vidensintensive virksomheder foretrækker at lægge geografisk tæt og i nærheden af den højtuddannede arbejdsstyrke som universitetsbyerne og byer med videregående uddannelser giver mulighed for.

De store kommuner bidrager også til Danmarks internationale profil. Det gælder både på viden- og forskningsområdet, og også på turisme og beskæftigelsesområdet. Med sin befolkningstæthed og mangfoldighed kan de store byer være med til at understøtte Danmark som en attraktiv international karrieredestination. Det kan ske via internationale strategier, international kommunikation og internationale velfærdstilbud fx i form af internationale skoler og daginstitutioner, expat- og spouseprogrammer.

Landets største kommuner er karakteriseret ved, at en særlig stor andel af den private beskæftigelse i kommunerne er beskæftiget i serviceerhvervene. Det gælder 93 pct. for København, 81 pct. for Aarhus, 77 pct. for Odense, 72 pct. for Aalborg, 66 pct. for Vejle og 62 pct. for Esbjerg.¹³ Derfor er turismen en vigtig erhvervsstyrke og indtægtskilde for byerne.¹⁴ For landets største kommuner følger derfor en særlig opgave med at sikre, at erhvervspolitikken understøtter brancher inden for turisme, handel mfl.

Et øget brug af privatbiler og den stigende pendling påvirker landets store byer – både økonomisk og miljømæssigt. Det stiller nye krav til mobilitetsplanlægningen og der er ingen "one-size-fits-all"-løsning. De senere år har vi set nulemissionszoner som middel til at tilskynde den grønne omstilling og som løsning på trængselsudfordringerne, og samtidig er der et

¹³ [97 ud af 98 kommuner har flere beskæftigede i privat service end i industrien \(danskerhverv.dk\)](#)

¹⁴ [Turismen økonomiske betydning i Danmark | VisitDenmark](#)

uforløst potentiale for den kollektive trafik. Omlægningen mod en højere grad af grøn mobilitet er og bliver et afgørende tema.¹⁵

Udviklingen af byerne er dog blevet stadig mere kompleks. Der er derfor behov for et mere nuanceret blik, når det kommer til kommunernes ønske om at have færre biler i bymidterne. Der er behov for at arbejde for bedre forhold for både cyklister, de gående, brugere af kollektiv trafik, bilisterne og erhvervstransporterne – som alle bidrager til byerhvervenes omsætning på hver sin måde.¹⁶ Kommunernes mobilitetsplaner skal generelt sikre en høj mobilitet og fremkommelighed i hele kommunen. Den grønne omstilling skal gennemføres uden dårligere infrastruktur.

Tabel 14: **Placeringer for de 6 største kommuner på fire centrale rammevilkår**

Samlet placering	Kommune	Arbejdskraft	Levende bymidter	Grøn omstilling	Digitalisering
1 (4)	Esbjerg	2 (26)	3 (36)	1 (9)	1 (7)
2 (15)	Vejle	1 (13)	1 (15)	2 (23)	4 (24)
3 (25)	København	4 (29)	2 (22)	3 (68)	3 (13)
4 (34)	Odense	6 (35)	4 (37)	4 (76)	6 (55)
5 (55)	Aarhus	3 (27)	5 (70)	6 (85)	2 (8)
6 (78)	Aalborg	5 (33)	6 (86)	5 (77)	5 (38)

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Note: Tal i parentes angiver kommunens gennemsnitlige placering ud af alle 93 kommuner. De samlede placeringer er beregnet pba. alle 11 rammevilkår.

¹⁵ [Grøn mobilitet i provinsbyer \(realdania.dk\)](https://realdania.dk)

¹⁶ [Cyklister er guld værd for byerne \(vejtid.dk\)](https://vejtid.dk)

Tabel 15: **Placeringer for de 6 største kommuner på syv øvrige rammevilkår**

Samlet placering	Region/ landsdel	Offentlig-privat samarbejde	Skat og administration	Transport og mobilitet	Turisme, kultur og oplevelser	Uddannelse	Velfærd	Overordnede erhvervsforhold
1 (4)	Esbjerg	5 (49)	2 (8)	3 (19)	2 (18)	1 (11)	1 (25)	2 (31)
2 (15)	Vejle	2 (39)	3 (19)	6 (69)	6 (70)	2 (14)	3 (62)	1 (18)
3 (25)	København	4 (48)	5 (58)	1 (4)	1 (13)	4 (38)	2 (44)	6 (82)
4 (34)	Odense	3 (42)	4 (20)	2 (15)	3 (34)	3 (32)	5 (81)	3 (49)
5 (55)	Aarhus	6 (91)	1 (3)	4 (39)	5 (49)	5 (49)	4 (75)	4 (60)
6 (78)	Aalborg	1 (27)	6 (70)	5 (44)	4 (47)	6 (55)	6 (91)	5 (78)

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Note: Tal i parentes angiver kommunens gennemsnitlige placering ud af alle 93 kommuner. De samlede placeringer er beregnet pba. alle 11 rammevilkår.

Derfor foreslår Dansk Erhverv, at landets store kommuner:

- **Prioriterer en plan for mobilitet og grøn omstilling som sammentænkes med kommunernes bymidteindsats.** Det forudsætter, at kommunerne ikke unødigt begrænser mobiliteten i bymidterne, og at nye regler indføres på en transparent, balanceret og langsigtet måde, så borgere og erhvervsliv får den nødvendige tid til at indstille sig på eventuelle ændringer.
- har en naturlig tiltrækningskraft af den internationale arbejdskraft. Fremover er der brug for, at kommunerne bliver endnu bedre til at **understøtte arbejdet med at tiltrække og fastholde nye udenlandske kollegaer**, bureaukratiet skal minimeres, og der skal være en skarpere prioritering af de områder, der særligt mangler medarbejdere.
- **prioriterer samarbejde og nytænkning i et øget offentlig-privat samarbejde.** Gennem offentlig-privat samarbejde og en strategisk tilgang til indkøb med fokus på værdiskabelse og bæredygtighed kan vi sikre, at Danmark får mest værdi for pengene, og at dansk konkurrenceevne styrkes. Her kan de store kommuners volumen spille en positiv rolle for dansk erhvervsliv.
- **prioriterer ordentlige by- og friluftsmiljøer og at infrastrukturen er i orden.** Det er også helt centralt for udviklingen af den **lokale turisme og oplevelsesøkonomi** at der er en simpel og billig administration. Derfor skal de store kommuner øge samtænkningen af erhvervsudvikling, kultur og turisme med fysisk planlægning, teknik og miljø. Sætter sig sammen om analyseresultaterne med henblik på at tage ved lære af hinanden og derved hæver niveauet mod næste måling.
- fortsætter med at støtte op om **tiltrækning af store, internationale events**, som skaber en betydelig omsætning i en meget lang værdikæde af lokale virksomheder. Danmark har i en årrække haft en **styrkeposition** ift. **internationale kongresser og sportsevents**.
- Sætter sig sammen om analyseresultaterne med henblik på at tage ved lære af hinanden og derved hæver niveauet mod næste måling.

Kapitel 4: Regionale placeringer

Dansk Erhverv arbejder for at understøtte gode rammevilkår for erhvervslivet både lokalt, regionalt og på tværs af hele Danmark. Heraf følger en selvstændig ambition om at styrke og fremme samarbejdet i og mellem de enkelte regioner via Dansk Erhverv regionale udvalg.¹⁷ Det er afgørende, at synergier og potentialer betragtes og løses på tværs af kommunegrænser. Det kræver indsats over en bred front.

Hovedstaden

Selv om Region Hovedstaden kun udgør omkring seks procent af Danmarks samlede areal, er den med sine 1,8 millioner indbyggere fordelt på 29 kommuner den mest folkerige region i Danmark.¹⁸ Samtidig fungerer den som hele landets vækstmotor; størstedelen af det danske bruttonationalprodukt skabes her.

Kommunerne i regionen er kendetegnet ved en høj befolkningstæthed, og de kan med få undtagelser betegnes som bykommuner. Det medfører både fordele og ulemper for regionens kommuner.

De høje befolkningstal øger udbuddet af arbejdskraft i kommunerne, men gør også dele af den grønne omstilling svær på lokalt plan, da der ikke er mange ledige kvadratmeter til vindmøller og solceller. Regionen er også unik i at være centreret om landets hovedstad. Det kan give udfordringer for livet i de omkringliggende kommuners bymidter, da forbrugere trækkes ind mod København frem for at handle lokalt.

Arbejdskraften i regionen er kendetegnet ved en stor andel med videregående uddannelser, mens andelen med en erhvervsuddannelse ligger langt under landsgennemsnittet i mange af regionens kommuner. Derudover har regionen det mest udbyggede kollektive trafiknetværk i landet, hvilket skaber gode vilkår for mobilitet af arbejdskraft på tværs af kommunegrænser.

Frederiksberg klarer sig bedst i regionen på tværs af alle rammevilkår.

¹⁷ Nordjylland, Midtjylland, Syddjylland, Fyn, Sjælland og København.

¹⁸ Kilde: <https://www.regioner.dk/om-os/om-de-fem-regioner/>

Tabel 16: **Placeringer for kommuner i Hovedstaden på fire centrale rammevilkår**

Samlet placering	Kommune	Arbejdskraft	Levende bymidter	Grøn omstilling	Digitalisering
1	Frederiksberg	2	1	6	10
2	Rødovre	12	7	5	5
3	Gentofte	20	2	13	4
4	Høje-Taastrup	9	16	1	11
5	Ishøj	17	11	21	6
6	Gladsaxe	13	17	11	8
7	København	11	4	17	2
8	Ballerup	6	21	2	7
9	Vallensbæk	8	12	22	1
10	Hvidovre	23	18	4	3
11	Herlev	16	25	9	13
12	Glostrup	27	5	7	16
13	Albertslund	5	13	14	9
14	Brøndby	18	6	25	12
15	Allerød	7	3	16	15
16	Tårnby	22	27	3	14
17	Lyngby-Taarbæk	21	10	8	23
18	Furesø	1	15	18	17
19	Fredensborg	3	29	19	18
20	Helsingør	14	23	12	22
21	Rudersdal	10	20	20	19
22	Hillerød	4	9	15	27
23	Bornholm	25	8	10	26
24	Hørsholm	19	14	28	20
25	Gribskov	28	22	23	29
26	Dragør	15	26	29	28
27	Halsnæs	29	24	27	21
28	Egedal	24	19	24	24
29	Frederikssund	26	28	26	25

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Note: De samlede placeringer er beregnet pba. alle 11 rammevilkår.

Tabel 17: **Placeringer for kommuner i Hovedstaden på syv øvrige rammevilkår**

Samlet placering	Kommune	Offentlig-privat samarbejde	Skat og administration	Transport og mobilitet	Turisme, kultur og oplevelser	Uddannelse	Velfærd	Overordnede erhvervsforhold
1	Frederiksberg	1	10	14	7	8	5	9
2	Rødovre	3	12	16	8	2	17	2
3	Gentofte	4	9	1	6	12	9	3
4	Høje-Taastrup	11	5	13	26	15	8	1
5	Ishøj	12	2	17	1	17	3	14
6	Gladsaxe	6	8	5	17	6	19	13
7	København	15	15	4	2	18	15	24
8	Ballerup	16	19	2	12	3	24	4
9	Vallensbæk	9	3	21	28	1	6	16
10	Hvidovre	19	7	9	16	9	18	10
11	Herlev	10	16	6	10	16	2	18
12	Glostrup	24	1	7	27	26	1	8
13	Albertslund	22	22	3	22	10	20	7
14	Brøndby	8	18	10	9	11	26	17
15	Allerød	29	26	8	20	14	12	6
16	Tårnby	21	4	23	5	5	16	12
17	Lyngby-Taarbæk	14	20	22	13	4	25	5
18	Furesø	25	11	18	21	20	10	11
19	Fredensborg	7	13	19	18	19	14	23
20	Helsingør	13	25	25	3	21	7	26
21	Rudersdal	18	14	11	11	23	28	15
22	Hillerød	20	24	15	24	22	21	21
23	Bornholm	28	29	20	4	7	29	28
24	Hørsholm	23	28	12	25	29	11	19
25	Gribskov	2	17	29	19	24	4	29
26	Dragør	5	27	26	23	28	13	27
27	Halsnæs	17	23	24	15	25	23	20
28	Egedal	26	6	28	29	27	22	25
29	Frederikssund	27	21	27	14	13	27	22

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Note: De samlede placeringer er beregnet pba. alle 11 rammevilkår.

Sjælland

Region Sjælland har omkring 850.000 indbyggere fordelt på 17 kommuner. Kommunerne i Regionen varierer betydeligt i størrelse og karakter. Nogle er præget af større byområder som Roskilde og Næstved, mens der i andre, som Odsherred og Lolland, er større landområder.

Region Sjælland står overfor udfordringer som affolkning i visse områder og behovet for infrastrukturforbedringer, men de mange naturskønne områder og tæthed til København gør regionen til et attraktivt sted at bo og arbejde. En relativ lav andel af indbyggerne på Sjælland har en videregående uddannelse, virksomhederne beskæftiger en endnu lavere andel personer med en videregående uddannelse og mange står uden for uddannelse og arbejde.¹⁹ Derudover er regionen karakteriseret ved få videnintensive virksomheder. Samlet bidrager forholdene til, at erhvervsudviklingen på Sjælland er kendetegnet ved en lav og faldende produktivitet i serviceerhvervene,²⁰ lav digitaliseringsgrad og få virksomheder der investerer i innovation. Hvis udviklingen skal vendes, er der behov for forandringer, der kan fremme vilkårene og mulighederne for økonomisk vækst. Infrastrukturen er under udbygning og Femern Bælt-forbindelsen vil åbne op for nye vækst- og udviklingsmuligheder i regionen.

De lavere befolkningstal i mange af regionens kommuner giver plads til udvikling af vedvarende energikilder som vindmøller og solceller. Derfor kan regionen i højere grad bidrage til den grønne omstilling. Samtidig medfører det dog også udfordringer, da mindre byområder kan have sværere ved at tiltrække investeringer og opretholde et højt serviceniveau for borgerne. Levende bymidter rundt omkring i regionen er derfor vigtige livsårer for kommunerne.

Køge klarer sig bedst i regionen på tværs af alle rammevilkår.

¹⁹ Kilde: Danmarks Statistik, tabel NEET2, august 2021.

²⁰ Kilde: Dansk Erhverv pba. Danmark Statistik tabel VNRBP10 og tabel NRBB10.

Tabel 18: **Placeringer for kommuner i region Sjælland på fire centrale rammevilkår**

Samlet placering	Kommune	Arbejdskraft	Levende bymidter	Grøn omstilling	Digitalisering
1	Køge	6	1	5	2
2	Næstved	8	5	9	3
3	Kalundborg	16	16	12	4
4	Solrød	1	17	14	1
5	Faxe	7	15	1	15
6	Ringsted	5	11	8	12
7	Roskilde	3	14	10	13
8	Odsherred	17	2	2	6
9	Vordingborg	10	9	6	7
10	Lejre	11	12	3	16
11	Sorø	15	13	4	14
12	Lolland	13	4	11	8
13	Holbæk	4	3	15	11
14	Guldborgsund	12	7	13	10
15	Slagelse	14	6	17	5
16	Stevns	9	8	7	17
17	Greve	2	10	16	9

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Note: De samlede placeringer er beregnet pba. alle 11 rammevilkår.

Tabel 19: **Placeringer for kommuner i Region Sjælland på syv øvrige rammevilkår**

Samlet placering	Kommune	Offentlig-privat samarbejde	Skat og administration	Transport og mobilitet	Turisme, kultur og oplevelser	Uddannelse	Velfærd	Overordnede erhvervsforhold
1	Køge	10	6	1	12	5	12	1
2	Næstved	13	1	4	6	8	9	2
3	Kalundborg	4	4	2	11	7	8	3
4	Solrød	17	3	6	16	1	3	15
5	Faxe	2	2	16	7	10	1	5
6	Ringsted	3	7	7	14	4	7	14
7	Roskilde	6	10	3	9	3	16	17
8	Odsherred	12	17	9	1	14	2	13
9	Vordingborg	14	5	17	5	2	17	6
10	Lejre	1	8	14	13	11	6	7
11	Sorø	5	12	13	10	6	11	4
12	Lolland	9	15	8	3	17	14	8
13	Holbæk	11	13	15	8	9	10	10
14	Guldborgsund	7	14	10	2	16	15	16
15	Slagelse	8	16	5	15	15	5	12
16	Stevns	16	9	11	4	13	13	11
17	Greve	15	11	12	17	12	4	9

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Note: De samlede placeringer er beregnet pba. alle 11 rammevilkår.

Fyn

Denne undersøgelse omfatter otte ud af ti fynske kommuner med Odense som landets 3. største kommune. Gennem de senere år er der udviklet en fælles fynsk forståelse af, at uanset hvor det går godt på øen, gavner det hele Fyn. I Odense er der skabt 15.000 private arbejdspladser gennem de seneste ti år.²¹

Odense Kommune har en ambition om, at der skabes 30.000 flere arbejdspladser på Fyn frem mod 2035.²¹ Dette vil blandt andet ske med Novo Nordisk store byggeri i Tietgenbyen (Odense) og udviklingen af Odense Havn på tværs af kommunegrænser. Denne positive udvikling står over for, at Fyn i lighed med resten af landet har væsentlige udfordringer med befolkningstallet i den arbejdsdygtige alder. Der er dermed et stort behov for at skabe balance mellem udbud og efterspørgsel på det fynske arbejdsmarked.

Samlet set klarer Middelfart sig generelt bedst på Fyn på tværs af alle rammevilkår, mens Odense tager andenpladsen.

²¹ Kilde: [30.000 nye private arbejdspladser til Odense | fyens.dk](https://www.fyens.dk/nyheder/30000-nye-private-arbejdspladser-til-odense)

Tabel 20: **Placeringer for kommuner på Fyn på fire centrale rammevilkår**

Samlet placering	Kommune	Arbejdskraft	Levende bymidter	Grøn omstilling	Digitalisering
1	Middelfart	1	1	1	2
2	Odense	2	4	7	6
3	Faaborg-Midtfyn	4	3	5	5
4	Nordfyns	8	6	2	3
5	Svendborg	3	5	4	7
6	Nyborg	7	8	3	1
7	Assens	6	7	6	4
8	Kerteminde	5	2	8	8

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Note: De samlede placeringer er beregnet pba. alle 11 rammevilkår.

Tabel 21: **Placeringer for kommuner på Fyn på syv øvrige rammevilkår**

Samlet placering	Kommune	Offentlig-privat samarbejde	Skat og administration	Transport og mobilitet	Turisme, kultur og oplevelser	Uddannelse	Velfærd	Overordnede erhvervsforhold
1	Middelfart	6	1	4	1	7	3	2
2	Odense	5	2	1	4	2	6	4
3	Faaborg-Midtfyn	3	4	6	5	1	2	7
4	Nordfyns	2	8	8	6	8	4	1
5	Svendborg	7	3	3	3	5	5	5
6	Nyborg	4	5	7	8	4	1	6
7	Assens	1	6	5	2	6	7	3
8	Kerteminde	8	7	2	7	3	8	8

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Note: De samlede placeringer er beregnet pba. alle 11 rammevilkår.

Sydjylland

Landsdelen Sydjylland er karakteriseret ved en række vigtige danske erhvervsbyer, herunder Esbjerg, Kolding og Vejle, flere mellemstore byer, samt større landarealer. Kommunerne i regionen ligger højt på tværs af de samlede rangeringer.

Frem mod 2040 forventes et fald på mere end 26.000 personer i den arbejdsdygtige alder i Sydjylland. Det svarer til et fald på 6,0 pct. i 2040 sammenlignet med 2023.²² Fremskrivningerne viser samtidig, at der er regionale forskelle. Det betyder, at der i trekantområdet vil være 2 pct. færre personer i den arbejdsdygtige alder, mens der i Sønderjylland vil være hele 12 pct. færre personer i 2040. Det er et af de fundamentale udfordringer for området. Det er en region med adgang til Europas største arbejdsmarked. Internationale kollegaer fra Tyskland er en vigtig faktor for områdets velstand og sammenhængskraft.

Vejen kommune placerer sig bedst indenfor landsdelen.

Tabel 22: **Placeringer for kommuner i Sydjylland på fire centrale rammevilkår**

Samlet placering	Kommune	Arbejdskraft	Levende bymidter	Grøn omstilling	Digitalisering
1	Vejen	3	9	1	3
2	Esbjerg	5	7	2	6
3	Billund	2	1	4	9
4	Sønderborg	8	3	3	7
5	Varde	6	2	8	1
6	Kolding	1	11	11	8
7	Vejle	4	4	7	10
8	Haderslev	9	6	9	2
9	Aabenraa	11	10	5	11
10	Tønder	10	5	6	5
11	Fredericia	7	8	10	4

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Note: De samlede placeringer er beregnet pba. alle 11 rammevilkår.

²² [Demografisk modvind i Sydjylland \(dansk erhverv.dk\)](#)

Tabel 23: **Placeringer for kommuner i Syddjylland på syv øvrige rammevilkår**

Samlet placering	Kommune	Offentlig-privat samarbejde	Skat og administration	Transport og mobilitet	Turisme, kultur og oplevelser	Uddannelse	Velfærd	Overordnede erhvervsforhold
1	Vejen	4	1	8	8	7	6	1
2	Esbjerg	6	3	3	5	2	5	10
3	Billund	7	5	4	2	8	2	9
4	Sønderborg	3	8	9	3	1	7	8
5	Varde	10	9	10	1	4	1	3
6	Kolding	1	7	1	6	5	9	2
7	Vejle	5	4	11	11	3	8	6
8	Haderslev	2	10	7	4	11	4	5
9	Aabenraa	9	2	2	10	6	3	11
10	Tønder	11	6	6	9	9	11	7
11	Fredericia	8	11	5	7	10	10	4

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Note: De samlede placeringer er beregnet pba. alle 11 rammevilkår.

Midtjylland

Region Midtjylland er Danmarks næststørste region befolkningsmæssigt med 1.358.879 indbyggere, og landets største arealmæssigt. Aarhus kommune og de omkringliggende kommuner i øst er bykommuner med en højere befolkningstæthed, mens det vestlige Midtjylland i højere grad er landkommuner. Regionen er derudover kendetegnet ved én stor kommune samt en række mellemstore købstadskommuner.

Der er store regionale forskelle på udviklingen i de midtjyske kommuner. Region Midtjylland har udsigt til en vækst i arbejdsstyrken på 1 pct. frem mod 2040, men Danmark samlet set ser ind i fald på 3 pct.²³ Mens en række østjyske kommuner tegner sig for befolkningsvæksten i den arbejdsdygtige alder, er det anderledes i Vestjylland. En analyse fra Dansk Erhverv viser også, at hhv. Lemvig og Skive kommuner har udsigt til en nedgang i arbejdsstyrken på hhv. 21 pct. og 17 pct., mens kommuner som Silkeborg og Horsens ser frem til en vækst på hhv. 12 pct. og 11 pct. Aarhus Kommune tegner sig for en vækst på 4 pct., hvilket skal ses i forhold til et allerede højt indbyggertal.²⁴

De vestjyske kommuner er, foruden landbrug, kendetegnet ved at lægge store arealer til den grønne omstilling.

²³ Kilde: regioner.dk/om-os/om-de-fem-regioner/

²⁴ Kilde: <https://www.danskerhverv.dk/siteassets/mediafolder/dokumenter/01-analyser/analysenotater-2023/74-kommuner-har-udsigt-til-farre-personer-i-den-arbejdsdygtige-alder.pdf>

Ringkøbing-Skjern placerer sig bedst på tværs af rammevilkår i hele Danmark, og dermed også i Midtjylland.

Tabel 24: **Placeringer for kommuner i Midtjylland på fire centrale rammevilkår**

Samlet placering	Kommune	Arbejdskraft	Levende bymidter	Grøn omstilling	Digitalisering
1	Ringkøbing-Skjern	4	1	1	8
2	Herning	2	4	9	12
3	Lemvig	8	2	2	7
4	Holstebro	12	3	6	17
5	Odder	6	7	5	2
6	Struer	9	15	3	16
7	Horsens	1	6	12	3
8	Skanderborg	5	12	4	4
9	Ikast-Brande	14	10	13	11
10	Viborg	13	5	11	13
11	Favrskov	10	8	16	6
12	Silkeborg	3	9	15	10
13	Aarhus	7	16	18	1
14	Skive	16	13	8	14
15	Norddjurs	17	17	17	9
16	Hedensted	11	11	14	5
17	Syddjurs	18	14	7	18
18	Randers	15	18	10	15

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Note: De samlede placeringer er beregnet pba. alle 11 rammevilkår.

Tabel 25: **Placeringer for kommuner i Midtjylland på syv øvrige rammevilkår**

Samlet placering	Kommune	Offentlig-privat samarbejde	Skat og administration	Transport og mobilitet	Turisme, kultur og oplevelser	Uddannelse	Velfærd	Overordnede erhvervsforhold
1	Ringkøbing-Skjern	7	8	4	1	2	1	2
2	Herning	16	3	1	3	5	3	4
3	Lemvig	2	11	10	6	3	7	1
4	Holstebro	4	9	14	4	4	4	12
5	Odder	15	4	12	8	1	10	11
6	Struer	8	5	6	7	9	5	7
7	Horsens	1	14	8	9	13	17	6
8	Skanderborg	12	7	9	17	8	18	5
9	Ikast-Brande	9	2	11	18	14	2	3
10	Viborg	14	10	7	10	11	6	14
11	Favrskov	13	6	2	16	12	16	8
12	Silkeborg	17	12	13	13	6	11	10
13	Aarhus	18	1	5	12	10	13	16
14	Skive	6	15	3	5	15	15	13
15	Norddjurs	5	16	15	2	7	8	17
16	Hedensted	10	13	18	15	18	9	9
17	Syddjurs	3	18	17	11	17	14	15
18	Randers	11	17	16	14	16	12	18

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Note: De samlede placeringer er beregnet pba. alle 11 rammevilkår.

Nordjylland

Region Nordjylland er er Danmarks mindste region rent befolkningsmæssigt med 594.634 indbyggere. Aalborg kommune er regionens største kommune. Regionen er derudover kendetegnet ved enkelte række mellemstore købstadskommuner som Hjørring og Frederikshavn.

Nordjylland er en af de regioner, hvor der forventes det største procentvise fald i personer i den arbejdsdygtige alder i 2040. Der er stor forskel på tværs af landet på udviklingen i arbejdsstyrken. Den nyeste befolkningsfremskrivning fra Danmarks Statistik viser, at 79 kommuner kan forvente et fald i antal personer i den arbejdsdygtige alder (20-69 år) frem mod 2040. Blandt de ti kommuner med den laveste vækst ligger fire af kommunerne i Nordjylland. Kommunerne Læsø, Frederikshavn, Morsø og Vesthimmerland ligger alle blandt bund-ti kommuner i Danmark.²⁵

²⁵ [Nordjylland har udsigt til markant færre personer i den arbejdsdygtige alder \(dansk erhverv.dk\)](https://dansk erhverv.dk)

Tabel 26: **Placeringer for kommuner i Nordjylland på fire centrale rammevilkår**

Samlet placering	Kommune	Arbejdskraft	Levende bymidter	Grøn omstilling	Digitalisering
1	Vesthimmerlands	3	1	4	7
2	Morsø	6	2	7	1
3	Thisted	5	6	2	3
4	Rebild	1	8	1	9
5	Jammerbugt	10	3	3	8
6	Hjørring	8	4	9	2
7	Mariagerfjord	7	7	8	10
8	Frederikshavn	9	5	5	4
9	Brønderslev	4	9	6	6
10	Aalborg	2	10	10	5

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Note: De samlede placeringer er beregnet pba. alle 11 rammevilkår.

Tabel 27: **Placeringer for kommuner i Nordjylland på syv øvrige rammevilkår**

Samlet placering	Kommune	Offentlig-privat samarbejde	Skat og administration	Transport og mobilitet	Turisme, kultur og oplevelser	Uddannelse	Velfærd	Overordnede erhvervsforhold
1	Vesthimmerlands	5	1	1	3	9	5	1
2	Morsø	10	3	7	1	8	1	4
3	Thisted	6	2	6	2	7	4	8
4	Rebild	2	6	8	9	1	6	2
5	Jammerbugt	3	10	10	4	10	2	6
6	Hjørring	9	5	4	6	3	8	7
7	Mariagerfjord	1	4	5	7	6	7	5
8	Frederikshavn	7	7	3	5	2	9	9
9	Brønderslev	8	9	9	10	5	3	3
10	Aalborg	4	8	2	8	4	10	10

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Note: De samlede placeringer er beregnet pba. alle 11 rammevilkår.

Regioner/landsdele

Syddjylland ligger i top på tværs af næsten alle erhvervsforhold og placerer sig dermed øverst blandt de seks landsdele/regioner i opgørelsen. Kombinationen af mange vigtige erhvervsbyer, gode turismeforhold ved Vesterhavet og høj tilfredshed med den kommunale administration på tværs af regionen er kun nogle af årsagerne hertil.

Tabel 28: **Placeringer for regioner/landsdele på fire centrale rammevilkår**

Samlet placering	Region/landsdel	Arbejdskraft	Levende bymidter	Grøn omstilling	Digitalisering
1	Syddjylland	2	1	1	1
2	Midtjylland	1	3	3	2
3	Nordjylland	6	2	2	3
4	Hovedstaden	3	6	5	6
5	Fyn	5	4	6	5
6	Sjælland	4	5	4	4

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Note: De samlede placeringer er beregnet pba. alle 11 rammevilkår.

Tabel 29: **Placeringer for regioner/landsdele på syv øvrige rammevilkår**

Samlet placering	Region/landsdel	Offentlig-privat samarbejde	Skat og administration	Transport og mobilitet	Turisme, kultur og oplevelser	Uddannelse	Velfærd	Overordnede erhvervsforhold
1	Syddjylland	6	1	2	1	1	1	1
2	Midtjylland	4	2	3	3	3	4	2
3	Nordjylland	1	4	5	2	6	2	4
4	Hovedstaden	5	6	1	6	2	3	5
5	Fyn	2	5	6	3	5	6	3
6	Sjælland	3	3	4	5	4	5	6

Kilde: Dansk Erhverv pba. de kilder til indikatorer, der er nævnt i afsnittet *Metode*.

Note: De samlede placeringer er beregnet pba. alle 11 rammevilkår.

Metode

Dansk Erhvervs analyse undersøger erhvervsforholdene i 93 kommuner i Danmark (de fem ø-kommuner indgår ikke). Analysen er baseret på en række udvalgte indikatorer inden for Dansk Erhvervs prioriterede rammevilkår.

Rammevilkår

Vi benchmarker kommunerne på følgende rammevilkår:

- Arbejdskraft
- Digitalisering
- Grøn omstilling
- Levende bymidter
- Offentlig-privat samarbejde
- Skat og administration
- Transport og mobilitet
- Turisme, kultur og oplevelser
- Uddannelse
- Velfærd
- Overordnede erhvervsforhold

Indikatorer

For hvert rammevilkår har vi udvalgt indikatorer, som bedst muligt belyser virksomhedernes rammevilkår i kommunen. Indikatorerne for hvert rammevilkår består af statistiske indikatorer suppleret med spørgeskemaindikatorer. Overordnede erhvervsforhold består kun af spørgeskemaindikatorer.

De statistiske data er offentligt tilgængelige data og særkørsler til Dansk Erhverv. Data kommer fra Danmarks Statistiks Statistikbank, Indenrigs- og Sundhedsministeriets Nøgletal.dk, Tjekditnet.dk, Plan- og Landdistriktsstyrelsen, Danske Bilimportører, Energistyrelsens Vindmøllestatistikregister, Kommunernes Landsforenings Servicemålstatistik, Skatteministeriet, Det Nationale cykelregnskab, VisitDenmark, Børne- og Undervisningsministeriets Uddannelsesstatistik.dk, Social-, Bolig- og Ældreministeriets Tilbudsportal og Indenrigs- og Sundhedsministeriets Plejehjemsoversigt.

Spørgeskemadata kommer fra en spørgeskemaundersøgelse blandt danske virksomheder gennemført af Dansk Erhverv i samarbejde med Epinion. Vi har indsamlet data fra mindst 30 virksomheder i hver kommune – bortset fra Norddjurs og Vallensbæk, hvor vi har indsamlet data for 29 virksomheder. Målgruppen for dataindsamlingen er virksomheder, der afspejler Dansk Erhvervs medlemsstruktur i forhold til branche og antal ansatte. Dansk Erhverv har selv indsamlet data fra vores medlemsvirksomheder, mens Epinion har suppleret med data

fra ikke-medlemsvirksomheder i kommuner, hvor vi ikke selv har indsamlet svar fra mindst 30 virksomheder.

Beregning af placeringer

Hver indikator vægter lige meget i hvert rammevilkår og hvert rammevilkår vægter lige meget i den samlede rangering.

I de statistiske indikatorer rangeres de inkluderede kommuner fra nummer 1 til nummer 93 for hver indikator, hvor 1 er den kommune med den bedste værdi på indikatoren og 93 er den kommune med den dårligste værdi på indikatoren.

I spørgeskemaindikatorerne bedømmes hver virksomheds tilfredshed med kommunens indsats på området på en skala fra 1 til 7. Herefter rangeres kommunerne fra nummer 1 til nummer 93 på baggrund af gennemsnittet af alle svarene i den enkelte kommune. Hvis en virksomhed har svaret "ved ikke/ikke relevant" på et spørgsmål, indgår virksomhedens svar ikke i indikatoren.

På baggrund af rangeringen i de enkelte indikatorer udregnes der for hvert rammevilkår et gennemsnit af alle placeringer på indikatorerne. Kommunen med det laveste gennemsnit får placeringen 1, mens kommunen med det højeste gennemsnit får placeringen 93 inden for hvert rammevilkår. I de tilfælde, hvor to eller flere kommuner får samme score, er rangeringen lavet efter alfabetisk rækkefølge.

Til sidst beregnes de samlede placeringer ud fra et gennemsnit af kommunernes placeringer for hvert rammevilkår, hvor hvert rammevilkår vægter en elleftedel. Herefter rangeres kommunerne efter deres samlede gennemsnit og får placeringer fra 1 til 93.

Det er muligt at læse mere om metoden i dette notat: <https://www.danskerhverv.dk/siteassets/mediafolder/dokumenter/17-diverse/metodenotat-til-forudsatninger-for-regional-vakst-2024.pdf>

I vores interaktive PowerBI-rapport ses kilden til hver enkelt indikator. Se den på Dansk Erhvervs hjemmeside her: <https://www.danskerhverv.dk/regional-vakst-2024>

Om denne rapport

Arbejdet med rapporten er afsluttet den 26. august 2024.

Om Dansk Erhvervs rapporter

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i analysenotater eller rapporter. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs analysenotater og rapporter med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

Kontakt

Henvendelser angående rapporten kan ske til underdirektør, Marc Perera Christensen på mapc@danskerhverv.dk eller på tlf. 3374 6416.

DANSK ERHVERV

Børsen
1217 København K

www.danskerhverv.dk
info@danskerhverv.dk
T. + 45 3374 6000

Vi handler på vegne af vores medlemmer

I Dansk Erhverv handler vi hver dag på vegne af 18.000 medlemsvirksomheder og flere end 100 brancheforeninger. Vi er erhvervsorganisation og arbejdsgiverforening for et af verdens mest handlekraftige erhvervsliv.

Vi tilbyder rådgivning inden for medarbejder- og virksomhedsforhold og politisk gennemslagskraft. Vores indsatser bygger på medlemmernes aktive deltagelse i netværk og udvalg.

I Dansk Erhverv arbejder vi hver dag for, at Danmark bliver verdens bedste land at drive virksomhed i. Til gavn for arbejdspladser, velstand og Danmark i fremgang.

Vi arbejder for et Danmark med sammenhængskraft og handlekraft.